

PÉNZJEGYNYOMDA ZRT.

**KÖRNYEZETVÉDELMI
NYILATKOZAT**

2021

EMAS

Hitelesített
környezetvédelmi
vezetési rendszer
REG. NO. HU-000041

1. Társasági adatok

Társaság teljes neve: Pénzjegynyomda Zártkörűen Működő Részvénytársaság

Társaság rövidített neve: Pénzjegynyomda Zrt.

Társaság székhelye: 1055 Budapest, Markó utca 13–17.

Hrsz: 24934

Létszám (2021. 12. 31. záró): 322 fő

Alapítás dátuma: 1925

KÜJ: 100 206 276

KTJ: 100 352 297

Tevékenység: Nyomás (kivéve napilap)

TEÁOR kód: 1812'08

NACE kód: C18.1.2

Tanúsítványok: ISO 9001:2015, ISO 14001:2015, ISO/IEC 27001:2013, ISO 14298:2013, 1221/2009 EK-rendelet szerinti EMAS*

Felelős vezető: Majláth Zsolt László vezérigazgató

Kapcsolattartó: Gaál Mária környezetirányítási megbízott

Telefon: +36 1 885 5180

E-mail: maria.gaal@pjrt.hu

Honlap: <http://www.penzjegynyomda.hu>

EMAS nyilvántartási szám: HU-000041

Első nyilvántartásba vétel dátuma: 2017. december 20.

Hitelesítő szervezet: ÉMI -TÜV SÜD Kft.

Hitelesítő neve: Moravcsikné File Katalin

Hitelesítő akkreditációs ügyiratszám: HU-V-0001/2017

Hitelesítés időpontja: 2022. október 13.

* Az EMAS szerinti hitelesítés kizárólag a Pénzjegynyomda Zrt. Markó utcai telephelyére vonatkozik.

Tartalomjegyzék

1. Társasági adatok	2
2. Előszó	4
3. A Pénzjegynyomda Zrt. bemutatása	5
4. Szervezeti felépítés és környezeti döntési mátrix	10
5. Környezeti politika	12
6. Integrált Irányítási Rendszer	12
7. Környezetirányítási rendszer	14
7.1. A környezetirányítási rendszer fejlesztése	14
7.2. Környezeti tényezők és hatások azonosítása, értékelése, felülvizsgálata	16
8. A Pénzjegynyomda Zrt. környezeti teljesítménye	17
8.1. Általános termelési adatok	18
8.2. Energiagazdálkodás	19
8.3. Anyagfelhasználás	22
8.4. Vízgazdálkodás	25
8.5. Hulladékgazdálkodás	26
8.6. Kibocsátások	30
8.7. Biológiai sokféleség	33
8.8. Logisztika, közlekedés	33
8.9. Egyéb, közvetett környezeti hatások	33
9. Környezeti teljesítményünk alapmutatói	34
10. Vészhelyzeti felkészültség, iparbiztonság	35
11. Ágazati szakmaspecifikus referenciadokumentumoknak való megfelelés	36
12. Kommunikáció	36
13. Engedélyeink	37
14. Megfelelési kötelezettségek	38
14.1. Vonatkozó jogszabályok	38
14.2. Az érdekelt felek elvárásai	40
15. Környezeti célok, programok	41
16. Hitelesítő nyilatkozata	45

2. Előszó

Tisztelt Olvasó!

A Pénzjegynyomda Zrt. mint az ország egyetlen bankjegy- és egyik legnagyobb okmány- és hamisítás elleni védelemmel ellátott termékeket gyártó biztonsági nyomdája, tevékenységeinek tervezése és működése során – a speciális biztonsági és minőségi előírások, illetve a környezet védelmének figyelembe vételével – az életciklus-szemlélet alkalmazásával törekszünk az energiahatékonyságra, a természeti erőforrások használatának optimalizálására és környezetünk magas szintű védelmére.

Felelős vállalként a Pénzjegynyomda Zrt. továbbra is elkötelezett a környezettudatos működés megvalósítása mellett. Környezeti stratégiánkban megfogalmazott cél a hatékony gazdálkodás az erőforrásokkal és a Társaság működéséből adódó környezeti terhelés minimalizálása. Az elmúlt évek során megvalósított programjaink (pl.: géppark és épület korszerűsítési beruházások, beszállítók környezeti szempontú minősítése, munkavállalói környezettudatosság növelése) eredményesen támogatták ezen törekvéseket. A jövőbeni célkitűzések meghatározása során továbbra is azt az irányelvet követjük, hogy a kereskedelmi eredményesség mellett a környezetünk és a munkavállalóink felé tanúsított felelős magatartást szem előtt tartva szülessenek a hosszú távú fenntartható fejlődést előmozdító kezdeményezéseink.

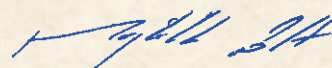
Büszkék vagyunk rá, hogy a fenntarthatóság iránti elkötelezettséget tanúsító intézkedések, valamint az ágazat környezettudatosságának fejlesztése területén végzett eredményeink elismeréseként a 2021. évi GPwA (Green Printworld Award) – Zöld Díj pályázaton sorozatban hetedik alkalommal a maximálisan elérhető öt csillagos minősítéssel szereztük meg „Az Év Zöld Nyomdája” címet.

A 2020-2022. közötti időszakra vonatkozó környezetvédelmi célkitűzések kialakítása során hangsúlyt fektettünk arra, hogy működésünk folyamatos "zöldítésével" és ökológiai lábnyomunk további mérséklésével hozzájáruljunk a Magyar Nemzeti Bank Környezetvédelmi Stratégiájának megvalósításához, melyet a 2006. óta fenntartott ISO 14001 és a 2017-ben bevezetett és hitelesített EMAS (Eco- Management, and Audit Scheme) szerinti környezetvédelmi irányítási rendszerek működtetése és folyamatos fejlesztése is jelentős mértékben támogat.

A Pénzjegynyomda Zrt. jelen környezetvédelmi nyilatkozata a Társaság honlapján elérhető a célból, hogy a szervezet tevékenységének legfontosabb környezeti hatásairól és a környezettudatos működéshez kötődő intézkedéseinkről részletes tájékoztatást nyújtson.

Bízunk benne, hogy a környezetvédelmi nyilatkozat részletes áttekintést nyújt az elmúlt időszakban elért eredményekről és a jövőbeni tervekről.

Kellemes olvasást kívánunk!

Majláth Zsolt

a Pénzjegynyomda Zrt. vezérigazgatója

3. A Pénzjegynyomda Zrt. bemutatása

A Pénzjegynyomda Zrt. a Magyar Nemzeti Bank 100 %-os tulajdonában lévő, az ország egyetlen bankjegy- és egyik legnagyobb okmány- és hamisítás elleni védelemmel ellátott termékeket gyártó biztonsági nyomdája.

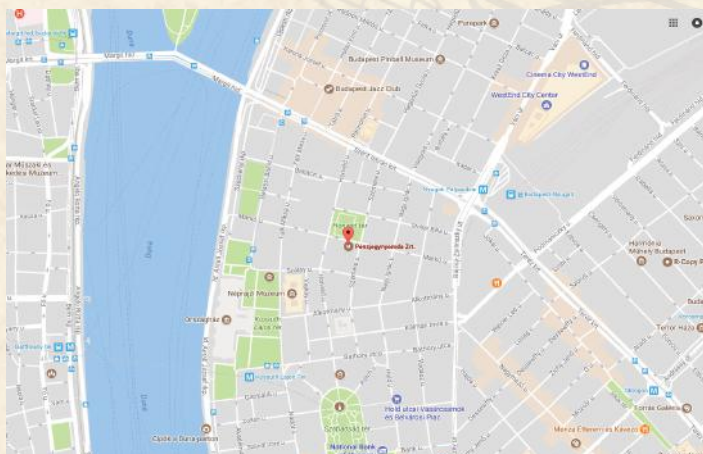
A Társaságot 1925-ben alapították, elsősorban a hazai bankjegyek előállítására, mely feladat nagy szakmai felkészültséget, nyomdai precizitást, kimagasló biztonságot igényelt és igényel.

A gyártott termékek köre folyamatosan bővült, a Társaság Markó utcai telephelyén jelenleg a bankjegygyártás mellett útlevelék, nyelvvizsga bizonyítványok, okmányok, vízumok, értékpapírok, illeték- és postabélyeg-ek fejlesztése és gyártása történik.

A megrendelő igények alapján a géppark folyamatosan bővítésre kerül, rendelkezésre állnak dombor, indent, lézergravírozó, thermo transzfer és szublimációs, valamint inkjet gépek is.

Fő tevékenység

Bankjegyek, okmányok, értékpapírok, bélyegek, biztonsági nyomtatványok fejlesztése és gyártása.

Technológiai eljárások, gyártási lehetőségek

- komplett nyomtatványtervezés a védelmi és felhasználási igényeket figyelembe véve,
- metszetmély-nyomtatási technológia DLE lézeres gravírozással készített alaplemezekből kiindulva, galvanoplasztikai eljárással,
- íves ofszetnyomtatás,
- magasnyomtatás, dombornyomás,
- pozicionált hologram- vagy diffrakciós fólia-prézelés,
- szitanyomtatás,
- könyvkötészet.

Gyártott termékek

- Magyarország teljes bankjegyszükséglete 1926 óta,
- útlevelek (magán-, diplomata-, szolgálati, külügyi szolgálati, hajós),
- lakcímet igazoló hatósági igazolvány, ideiglenes személyazonosító igazolvány és egyéb biztonsági okmányok,
- anyakönyvek, anyakönyvi kivonatok,
- forgalmi engedély, járműkísérő lap,
- nyelvvizsga-bizonyítvány,
- értékpapírok (részvények, kötvények, állampapírok),
- forgalmi, alkalmi és illetékbélyegek, reklám- és tagdíjbélyegek.

Kiemelt projektek – bankjegycsere, elektronikus útlevelek

A Magyar Nemzeti Bank Monetáris Tanácsa 2013. június 11-én döntött az 1997-ben bevezetett, jelenleg forgalomban levő bankjegysorozat megújításáról, illetve a biztonsági elemek és a képi megjelenítés tekintetében újratervezett és továbbfejlesztett bankjegyek kibocsátásáról.

A Magyar Nemzeti Bank az új bankjegycsalád tervezésével, fejlesztésével, valamint a gyártáshoz szükséges műszaki és technológiai feltételek megteremtésével a Pénzjegynyomdát bízta meg.

A megújított forint bankjegy sorozat első címleteként a 10 000 forintos került forgalomba 2014 decemberében, majd 2015-ben a 20 000 forintos. 2017 tavaszán bocsátották ki a 2 000 és 5 000 forintos címleteket. 2018-ban az 1 000 forintos, 2019-ben az 500 forintos címlet forgalomba hozatalára került sor.

Az útlevelek gyártásában a Pénzjegynyomda Zrt. komoly hagyományokkal rendelkezik, az 1950-es évek közepétől készít ilyen okmányokat.

Engedélyek

A Pénzjegynyomda Zrt. minden tekintetben megfelel a biztonsági okmányok védelmének rendjéről szóló 86/1996. (VI.14.) sz. Kormányrendeletben előírtaknak.

A Társaság az Állami Értékpapír és Tőzsd felügyelet határozata alapján a 98/1995. (VIII. 24.) kormányrendeletben előírtaknak megfelelően határozatlan idejű engedélyt kapott az értékpapír-előállítási tevékenység végzésére és jogosult az Értékpapírnyomda cím használatára.

A Pénzjegynyomda Zrt. rendelkezik a Magyar Posta Zrt. gyártó kódjával, mely feljogosítja számlatulajdonosok részére pénzforgalmi bizonylatok gyártására és megszemélyesítésére.

Fejlesztési stratégia

A Pénzjegynyomda Zrt., mint Magyarország meghatározó biztonsági nyomdája, a saját, vevői, valamint tulajdonosi körének az elvárásai mentén folyamatos fejlesztések révén igyekszik megőrizni, növelni mind piaci részesedését, mind pedig hatékonyságát.

Ezen fejlesztések széles körű tevékenységi kört foglalnak magukba, kezdve az új, modern technológiák, berendezések hadrendbe állításán, a termékportfólió változásán át, az üzleti folyamatok számos területén tetten érhető hatékonyságnövelő változtatásokig.

Mindezekben közös célként jelenik meg az erőforrásokkal való sokkal tudatosabb gazdálkodás, a korszerűbb anyagok, technológiák, berendezések keresése, használata, az előállítási folyamatok szükségszerű velejárójaként jelentkező selejt mennyiségének a csökkentése.

Hangsúlyosan jelenik meg fejlesztéseinkben az elektronikus megoldások alkalmazása, ezáltal eltolódás látható ebbe az irányba úgy a belső ügyviteli folyamatainkban, mint a vevőknek kínált megoldásokban.

Szakmai szervezeti tagságok

- Papír- és Nyomdaipari Műszaki Egyesület,
- FEDPRINT – Nyomda- és Papíripari Szövetség,
- IBDA – International Banknote Designers Association.

Díjak, kitüntetések

Magyarország egyik vezető szakmai folyóirata – a Nyomdavidág – által alapított GPwA – Zöld Díj pályázaton 2021-ben is a maximálisan elérhető ötcillagos minősítést kapta a Pénzjegynyomda Zrt.

A tizedik alkalommal kiírt pályázaton azon papír-, nyomda- és csomagolóipari szereplők környezet-központú vállalatirányítási eredményeit ismerték el, akiknek fenntarthatóság iránti elkötelezettséget tanúsító intézkedései, valamint az ágazat környezettudatosságának fejlesztése területén végzett eredményeik kiemelkedőek.

A Szervezet CSR tevékenysége

A Pénzjegynyomda Zrt. az elmúlt években egyre nagyobb hangsúlyt fektetett a gazdasági, ökológiai, és társadalmi szempontú felelősségvállalásra, ugyanakkor a 2021-es év jelentős részét is alapvetően a COVID-19 koronavírus járvány határozta meg. A Társaság társadalmi felelősségvállalási tevékenységének középpontjába továbbra is a munkavállalók és családjuk, környezetük védelme állt.

"Kérdezz a szakembertől" - Online előadás

A COVID oltás felvételének segítése mellett 2021. május hónapban Prof. Dr. Jakab Ferenc virológus tartott online előadást és válaszolt a kollégákat foglalkoztató kérdésekre a Társaság felkérésére.

Gyermek tábor és nyárázó rendezvény

A Nyomdászokért Alapítvány és a Pénzjegynyomda Zrt. együttes finanszírozásával 2021. évben ismét lehetőség nyílt a Társaságnál dolgozók gyermekeinek egy Balaton parti nyári táborban való részvételre, illetve szeptember hónapban megrendezésre került a Pénzjegynyomda Zrt. Nyárázó eseménye.

A rendezvényen mintegy 150 kolléga vett részt, melyen a fő aktivitásnak tervezett „filmforgatás” mellett csocsó és pingpong bajnokságon mérkőzhettek meg egymással a csapatok.

Jótekonysági könyvvásár

Év végén kiadásra kerültek a Társaság régi könyvtári könyvei. A vásár során több mint 670 példány került új tulajdonoshoz. A könyvenkénti jelképes 100 forintos bevétellel - melyet a Társaság 100 ezer forintba egészített ki - a Bethesda Kórház alapítványa került támogatásra.

Csapatépítések támogatása

Társaságunk kiemelt figyelmet fordít a csapatokon belüli, illetve közötti együttműködés fejlesztésére. Ennek érdekében pályázható csapatépítő programot hirdettünk 2021. évben, amelynek keretében a több csapat kiránduláson vett részt, vagy egy vacsora keretében ünnepelte meg a sikereit.

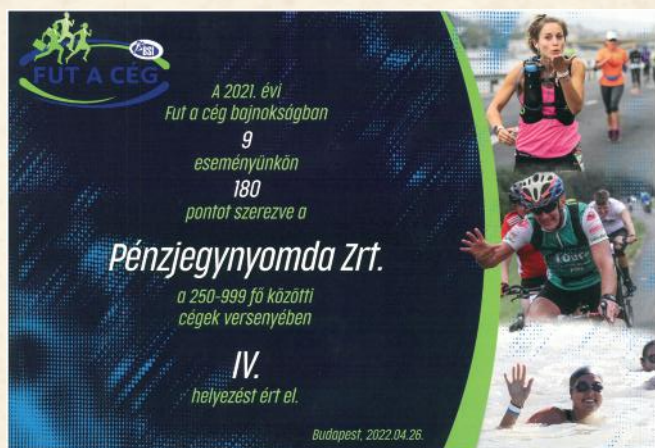
Pénzjegynyomda Akadémia

Az ágazatban érezhető szakképzett munkaerő és szakember utánpótlás hiány hatására a Társaság 2020-ban elindította a fiatal, tehetséges és érdeklődő munkavállalók Pénzjegynyomda Zrt. által megkívánt saját oktatási koncepcióra és tananyagra épülő belső képzési feltételeinek a kialakítását.

A Pénzjegynyomda Akadémia projektben belső - oktatási gyakorlattal rendelkező - kollégák és külső szakértők vesznek részt. 2021. évben a Budapesti Gépészeti Szakképzési Centrum Szily Kálmán Technikum és Kollégium szaktanáraival együttműködésben elkészült az elméleti és gyakorlati tárgyakat magába foglaló részletes tantárgyi tematika. A képzés 2021. szeptember 28-án, 6 fő munkavállalóval kezdődött meg.

Fut a cég

2021. áprilisában csatlakozott a Társaság a „Fut a cég” rendezvénysorozathoz, amelynek keretében az év folyamán virtuális és személyes jelenlétet igénylő versenyeken vettek részt a kollégák.

Az év során 9 rendezvényen képviselték a Társaságot. A távokat összesítve 3 fő 1 050 km-t kerékpározott, 21 fő 850 km-t futott és 1 fő 30 km-t túrázott.

Az évközi csatlakozás ellenére is a 4. helyezést sikerült megszerezni, egy hajszállal lemaradva a 3. helyről.

Ötletmenedzsment

A 2019-ben elindított Pénzjegynyomda Ötletmenedzsment rendszer keretében 2021. évben is több területről érkezett ötletlap a kihelyezett ötletládákba.

A program célja, hogy a dolgozók tudását és tapasztalatát felhasználva, illetve kreativitását mozgósítva hatékonyabbá váljanak az üzemi és irodai folyamatok, azok egyszerűsítésére, gyorsítására, ésszerűsítésére, minőségi javítására tett ötletek által.

A program indulása óta 128 db ötletlap került beadásra, ebből

- 47 db észrevétel,
- 79 db javaslat,
- 2 db innováció.

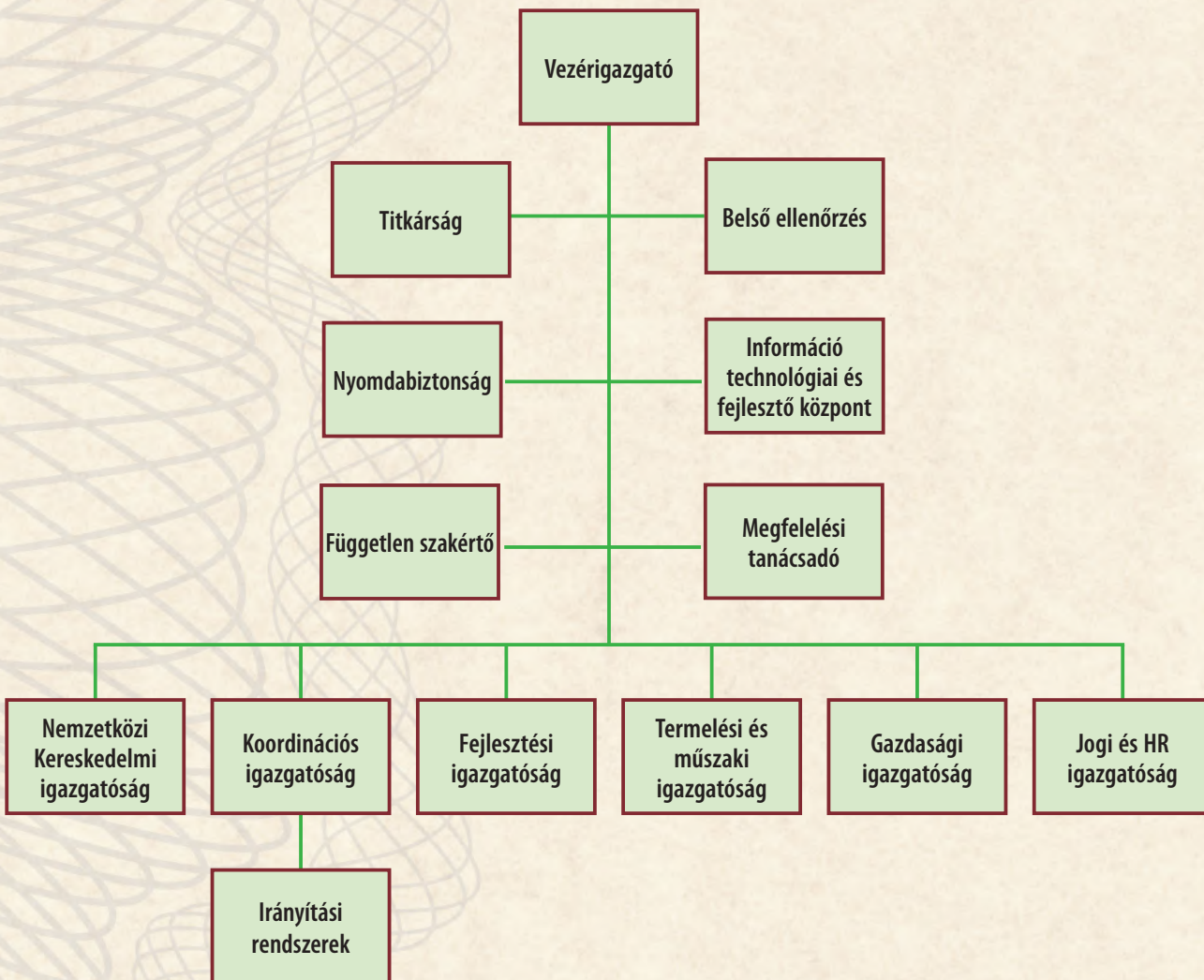
A 2021. évben benyújtott 17 db javaslati lapból 11 db elfogadásra került.

4. Szervezeti felépítés és környezeti döntési mátrix

A Pénzjegynyomda Zrt. élén a Társaság operatív irányítását végző vezérigazgató áll. A vezérigazgató irányítja és ellenőrzi a Társaság napi munkáját – beleértve az Integrált Irányítási Rendszer és az EMAS működtetését is – a jogszabályok keretei között a tulajdonos, az igazgatóság és a felügyelőbizottság döntéseinek megfelelően.

Az Integrált Irányítási Rendszerből eredő feladatokban az integrált irányítási rendszer szakértő, a környezetirányítási megbízott és az információbiztonsági megbízott együttműködik.

A környezetirányítási megbízott felelőssége a környezetirányítási rendszer működtetése és továbbfejlesztése, a vonatkozó jogszabályi megfelelés folyamatos biztosítása, a környezetirányítást érintő helyesbítő / megelőző tevékenységek hatékonyságának ellenőrzése, a szervezet időközi és újratanúsításra való felkészítése a vonatkozó rendszer szabványkövetelménye szerint, oktatások végrehajtása, illetve a hatóságokkal és tanúsító testületekkel való kapcsolattartás.

Környezetközpontú irányítási rendszer feladatai	Vezérgazgató	Igazgatóság	Integrált irányítási rendszer szakértő	Környezetirányítási megbízott	Koordinációs igazgató	EMAS-csapat	Belső auditorok	Területi vezetők	Műszaki irányítási és létesít- ménygazdálkodási vezető	Információbiztonsági megbízott	Nyomdabiztonsági vezető	HR-vezető	Munkatársak
	4. A szervezet környezete												
4.1. A szervezet és környezetének megértése	F	V	T	V	V	T	T	T	T	T	T	V	T
4.2. Az érdekelt felek szükségleteinek és elvárásainak megértése	F	V	T	V	V	T	T	T	T	T	T	V	T
4.3. A KIR alkalmazási területének meghatározása	F	V	T	V	V	T	T	T	T	T	T	V	T
4.4. A KIR	F	V	T	V	V	T	T	T	T	T	T	V	T
5. Vezetői szerepvállalás													
5.1. Vezetői szerepvállalás és elkötelezettség	F	V	T	V	V	T	T	T	T	T	T	V	T
5.2. Környezeti politika	F	T	T	V	T	T	T	T	T	T	T	T	T
5.3. Szervezeti szerepek, felelőségek, hatáskörök	F	V	T	V	V	T	T	T	T	T	T	V	T
6. Tervezés													
6.1.1. Kockázatok és lehetőségek – általános előírások	F	V	T	V	T	T	T	T	T	T	T	T	T
6.1.2. Környezeti tényezők	F	V	T	V	T	T	T	T	T	T	T	T	T
6.1.3. Megfelelési kötelezettségek	F	V	T	V	T	T	T	T	T	T	T	T	T
6.1.4. A tevékenységek megtervezése	F	V	T	V	T	T	T	T	T	T	T	T	T
6.2.1. Környezeti célok	F	V	T	V	T	T	T	T	T	T	T	T	T
6.2.2. Tevékenységek megtervezése a környezeti célok elérése érdekében	F	V	T	V	T	T	T	T	T	T	T	T	T
7. Támogatás													
7.1. Erőforrások	F	V	T	V	T	T	T	T	T	T	T	T	T
7.2. Felkészültség (kompetencia)	F	T	T	V	V	T	T	T	T	T	T	V	T
7.3. Tudatosság	F	T	T	V	V	T	T	T	T	T	T	V	T
7.4.1. Kommunikáció – általános előírások	F	V	T	V	V	T	T	T	T	T	V	V	T
7.4.2. Belső kommunikáció	F	V	T	V	V	T	T	T	T	T	V	V	T
7.4.3. Külső kommunikáció	F	V	T	V	V	T	T	T	T	T	V	V	T
7.5.1. Dokumentált információ – általános előírások	T	T	V	V	F	T	T	T	T	T	T	T	T
7.5.2. Dokumentált információ – létrehozás és frissítés	T	T	V	V	F	T	T	T	T	T	T	T	T
7.5.3. A dokumentált információk felügyelete	T	T	V	V	F	T	T	T	T	T	T	T	T
8. Működés													
8.1. Működéstervezés és -felügyelet	T	T	T	V	F	T	T	V	T	T	V	T	T
8.2. Vészhelyzeti felkészültség és reagálás	T	T	T	V	F	T	T	V	T	T	V	T	T
9. Teljesítményértékelés													
9.1.1. Figyelemmel kísérés, mérés, elemzés és értékelés – általános előírások	T	T	T	V	F	T	T	V	V	T	T	T	T
9.1.2. A megfelelés kiértékelése	T	T	T	F/V	T	T	T	T	T	T	T	T	T
9.2.1. Belső audit – általános előírások	T	T	T	F	T	T	V	T	T	T	T	T	T
9.2.2. Belső auditprogram	T	T	T	F	T	T	V	T	T	T	T	T	T
9.3. Vezetőségi átvizsgálás	F	T	T	V	V	T	T	T	T	T	T	T	T
10. Fejlesztés													
10.1. Fejlesztés – általános előírások	F	T	T	V	V	T	T	T	T	T	T	T	T
10.2. Nemmegfelelőség és helyesbítő intézkedés	F	T	T	V	V	T	T	T	T	T	T	T	T
10.3. Folyamatos fejlesztés	F	T	T	V	V	T	T	T	T	T	T	T	T
KÖRNYEZETVÉDELMI NYILATKOZAT ÉS EMAS-HITELESÍTÉS													
Környezetvédelmi nyilatkozat	F	T	T	V	V	T	T	T	T	T	T	T	T
Hitelesítés és nyilvántartásba vétel	F	T	T	V	V	T	T	T	T	T	T	T	T

F = az a személy, aki felelős az adott feladat elvégzéséért, a munkát delegálhatja, de a felelős továbbra is ő marad

V = megvalósításban résztvevő vagy azt koordináló személy

T = tájékoztatott személy, ami azt jelenti, hogy az illetőt tájékoztatni kell az eseményekről és a környezeti hatásokról

5. Környezeti politika

A Pénzjegynyomda Zrt. Integrált Irányítási Rendszert működtet, így a környezetvédelmi politika egységesen, az Integrált Irányítási Politikában került megfogalmazásra, mely a Társaság weboldalán is közzétételre kerül.

A Társaság politikája bemutatja a vezetőség Integrált Irányítási Rendszerrel kapcsolatos általános szándékát és a szervezeti működés irányvonalát, kinyilvánítja a vezetőség minőség, környezetvédelem, információ- és nyomdabiztonság iránti elkötelezettségét, és keretet ad a célok kitűzéséhez és átvizsgálásához.

6. Integrált Irányítási Rendszer

A Pénzjegynyomda Zrt. az Integrált Irányítási Rendszerének működtetését a felső vezetés és a szervezet minden munkatársának környezettudatos és minőségigényes együttműködésével valósítja meg. A Társaság vezetősége felismerte, hogy a tudatos szervezetfejlesztés és egy jól működő irányítási rendszer működtetése az üzleti siker nélkülözhetetlen része, ezért bevezette, majd 1997-ben tanúsította az ISO 9001:1994 szabvány előírásai szerinti minőségbiztosítási rendszerét.

Másodikként a BS 7799:1999 szabvány előírásai szerinti információ biztonsági rendszer bevezetése és tanúsítása történt meg 2002-ben, melyet 2016-ban az ISO/IEC 27001 szabvány általi tanúsítás váltott fel.

A Társaság már 1997-től környezetorientált minőségirányítást folytatott, a tanúsításra 2003-ban került sor az ISO 14001:1996 szabvány előírásai szerint.

Negyedikként került bevezetésre és tanúsításra – 2010-ben – a CWA 14641:2003 szabvány előírásai szerinti nyomdabiztonsági rendszer. Az ISO 14298:2013 nyomdabiztonsági szabványra történő átállást követően 2019-ben a Pénzjegynyomda Zrt. az országban elsőként kapta meg a szabvány szerinti tanúsítást.

Az irányítási rendszerek folyamatos fejlesztésének legutóbbi lépései az ISO 9001:2015 és ISO 14001:2015 szabványokra való átállás, illetve a 2017/1505/EU és 2018/2026/EU rendeletekkel módosított 1221/2009/EK EMAS-rendelet szerinti működés bevezetése volt 2017. évben.

Az egyes irányítási rendszerekben – bár más célt szolgálnak – számos párhuzamot fedezhetünk fel és több olyan közös elem található, amelyik valamennyi irányítási rendszerben szinte azonos értelmezéssel határozható meg, ezért a négy rendszert a Pénzjegynyomda Zrt. akkreditált tanúsító szervezet által tanúsítottan és integráltan működteti.

Az integrált irányítási rendszer a Társaság teljes vertikumára kiterjesztésre került: az ISO 9001 minőség-irányítási, az ISO 14001 környezetközpontú irányítási, az ISO/IEC 27001 információbiztonsági és az ISO 14298 nyomdabiztonsági szabványok követelményeinek megfelelő, valamint az Európai Parlament és a Tanács 2017/1505/EU-rendelettel módosított 1221/2009/EK-rendelete* szerinti irányítási rendszerrelve alapján működnek a szerződéskötési, alapanyag-beszerzési, termelési és az ezeket támogató folyamatok is.

A tanúsítványok a Társaság honlapján (<http://www.penzjegynyomda.hu/rolunk/tanusitvanyaink>) elérhetőek.

* Az EMAS szerinti hitelesítés kizárólag a Pénzjegynyomda Zrt. Markó utcai telephelyére vonatkozik.

Integrált Irányítási Politika

A Pénzjegynyomda Zrt. – mint Magyarország egyetlen metszetmélynymtatást végző nyomdája – minden tevékenységében tulajdonosa, vevői, munkavállalói, üzleti partnerei és a közvélemény teljes megelégedésére törekszik.

Stratégiai célunk **üzleti folyamataink** működtetésének biztosítása, valamint a felmerülő kockázatok minimalizálása. Szándékunk, hogy a fenntartható fejlődés keretei között valósítsuk meg valamennyi tevékenységünket, betartva a társaságunk tevékenységeire és termékeire vonatkozó törvényeket és előírásokat.

Ezen célok elérése érdekében az ISO 9001, az ISO 14001, az ISO/IEC 27001, az ISO 14298 szabványoknak, valamint az 1221/2009/EK-rendeletben és a Bizottság (EU) 2017/1505 rendeletben szabályozott EMAS-nak megfelelő integrált irányítási rendszert működtetünk, melynek fenntartásával és folyamatos fejlesztésével biztosítjuk:

- **vevőink** bizalmának és elégedettségének elnyerését, fenntartását és folyamatos javítását, különösen
  - a megújuló bankjegykibocsátás biztosításával,
  - a diverzifikált piaci jelenlét elérésével,
  - a vevők által visszaigazolt kiemelkedő minőség elérésével,
  - vevőközpontú szolgáltatói imidzs kialakításával,
  - innovatív, komplex megoldások szállításával,
  - a beszerzési és logisztikai folyamatok hatékonyságának és minőségének fejlesztésével,
  - hatékony és eredményes termék- és szolgáltatásfejlesztési folyamat kialakításával,
  - a termelés hatékonyságának folyamatos növelésével,
  - a folyamatok mérésével és fejlesztésével,
  - a vevői igények megértésével, illetve képességeink fejlesztésével;
- **környezeti teljesítményünk** folyamatos javítását, környezeti hatásaink folyamatos figyelemmel kísérését, a környezetterhelés csökkentését
  - a galvánüzem és a törlővíztisztítás szennyvizeinek biztonságos kezelésével,
  - a veszélyes hulladékok szakszerű kezelésével, mennyiségük csökkentésével,
  - a zajterhelés és a légszennyezés alacsony szinten tartásával,
  - az anyag- és energiafelhasználás hatékonyságának javításával;
- a **biztonsági intézkedések** végrehajtását a vevői követelmények teljesítésére és az üzleti folyamatok kockázatainak kezelésére
  - a fizikai biztonság és a termékbiztonság követelményeinek betartásával,
  - az informatikai biztonsági és a humán biztonsági problémák kezelésével,
  - a rendszerben megbízhatóan működő információs bázis létrehozásával,
  - a titokvédelmi és adatbiztonsági követelmények meghatározásával és teljesítésével;
- **szállítóink és partnereink** ösztönzését minőségügyi, környezeti teljesítményük fejlesztésére, az általunk támasztott biztonsági követelmények betartására;
- **munkatársaink** folyamatos tájékoztatását, oktatását, tudatosságuk folyamatos fejlesztését annak érdekében, hogy odafigyeléssel végezzék feladataikat;
- a **munkakörülmények** folyamatos javítását;
- a külső érdekelt felekkel folytatott aktív **kommunikációt**.

A Politikában megfogalmazott irányelvek elérése érdekében **célokat és programokat** határozzunk meg, amelyek végrehajtását rendszeresen értékeljük. Irányítási rendszerünk működésének támogatására, céljaink teljesülésének nyomon követésére Integrált Irányítási Rendszer Tanácsot hoztunk létre. A Politikában megfogalmazott elkötelezettségnek megfelelően a Pénzjegynyomda Zrt. vezetése biztosítja az irányítási rendszer működéséhez és a célok megvalósításához szükséges erőforrásokat, és minden munkatársától elvárja, hogy érezze felelősségüket a Politikában megfogalmazott célok elérésében.

Budapest, 2018. június 4.

vezérigazgató

7. Környezetirányítási rendszer

A Pénzjegynyomda Zrt. környezetirányítási rendszere az ISO 14001:2015 nemzetközi szabvány szerinti és az Európai Parlament és a Tanács 1221/2009/EK-rendeletében szabályozott (EMAS) tanúsítás által biztosítja a Társaság környezettudatos működését.

A rendszer alapjai:

- a teljes körű jogi megfelelés biztosítása,
- a környezeti teljesítmény folyamatos javítása,
- környezeti hatásaink és folyamataink optimalizálása,
- a folyamatközpontúság szem előtt tartása.

Az Integrált Irányítási Rendszer működtetéséből adódóan a vállalati elköteleződést kifejező környezeti politika az Integrált Irányítási Politikában, a hatékony működést biztosító dokumentációs rendszer pedig az Integrált Irányítási Kézikönyvben került szabályozásra.

Az ISO 14001 szabvány követelményeinek való megfelelés felülvizsgálata tervezett és dokumentált módon – rendszeres belső auditok végzésével – történik. Az auditok során értékelik a korábbi felülvizsgálatok során észlelt hibák, a hiányosságok megszüntetésére javasolt helyesbítő tevékenységek végrehajtását és hatékonyságát is. A belső auditokat, a belső auditterv alapján, a vizsgált területtől független, a feladatra kiképzett belső auditorok hajtják végre. A belső auditok megállapításairól, a helyesbítő tevékenységekről, illetve az azok teljesüléséről készült összefoglaló jelentést az éves vezetőségi átvizsgálás során mutatják be a vezetőség felé.

A beszállítók kiválasztása során az irányítási rendszertanúsítványok megléte is figyelembe vételre kerül. Jelenleg a beszállítók 69 %-a rendelkezik ISO 14001 tanúsítással.

7.1. A környezetirányítási rendszer fejlesztése

Munkavállalók bevonása a környezeti teljesítmény javításába

A környezetközpontú irányítási rendszer EMAS-rendelet szerinti fejlesztése során EMAS-csapat alakult a vállalat több osztályának képviselőjéből. Az EMAS-csapat biztosítja a munkatársak aktív bevonását a rendszer működtetése és fejlesztése során. Az EMAS-csapat munkáját a környezetirányítási megbízott koordinálja.

Az EMAS-rendelet szerinti környezetirányítási rendszer fejlesztése során valamennyi munkavállaló oktatásban részesült annak érdekében, hogy ismerje az EMAS-rendelet főbb pontjait, a rendszerfejlesztés folyamatát, a környezeti célokat és programokat, valamint megismerje az EMAS-csapat tagjait.

Az új belépők oktatása és az éves ismétlő oktatások során továbbra is folyamatosan tájékoztatásra kerülnek a kollégák a Társaság környezetvédelmi céljairól és eredményeiről, kiemelve az EMAS-rendszerhez kapcsolódó megfelelési kötelezettségeket és azok teljesülését.

A Pénzjegynyomda Zrt. az EMAS rendszer 2016. évi bevezetése óta minden évben lehetőséget biztosít a munkavállalók számára egy „Ökométer – környezeti időjárás-jelentés” kérdőíven keresztül, hogy a Társaság környezetvédelmi gyakorlatának erősségeivel és fejlesztendő területeivel kapcsolatos véleményüket, észrevételeiket megoszthassák.

2021-ben a kérdőívet 91 fő töltötte ki. A környezeti teljesítmény munkatársak általi megítélésének nyomán követhetősége érdekében továbbra is tervezzük évente a kérdőív kitöltését és az eredmények értékelését.

	2020	2021	Változás (%)
Energiahasználat (termelés)			➔ -3
Energiahasználat (világítás, fűtés)			➔ +1
Anyaggazdálkodás			➔ +15
Hulladékgazdálkodás (hulladékgyűjtés és -kezelés)			➔ +2
Hulladékgazdálkodás (hulladékképződés megelőzése)			➔ -2
Veszélyes anyagok kezelése			➔ +1
Környezettudatosság (vállalat, munkavállalók)			➔ -11
Környezettudatosság (képzésekben, oktatásban)			➔ -2

Jelmagyarázat	
	Minden rendben van
	Alapvetően rendben van, de vannak fejlesztési lehetőségek
	Még elfogadható, de hiányosságok vannak
	Nem elfogadható

A kérdőív eredményeinek összesítése alapján elmondható, hogy a Társaság környezetvédelmi tevékenységéről alkotott véleménye 2020-hoz képest alapvetően stagnált. A választható kategóriák közül ugyanazokra érkezett a legtöbb szavazat, mint előző évben.

Amíg 2020. évben a veszélyes hulladékok gyűjtésén kívül a munkatársak környezettudatosságára és az egyéb, nem termelő berendezések (számítógépek, nyomtatók) energiafelhasználására vonatkozóan érkeztek a leginkább pozitív visszajelzések, addig 2021. évben a legnagyobb visszaesés a munkavállalók környezettudatosságának mutatószámában jelentkezett.

Megfordult a tendencia az anyaggazdálkodás és a veszélyes anyagok kezelésének megítélésében is. 2020. évben a két legrosszabb teljesítményt mutató mérőszám voltak, ezzel szemben a legutóbbi felmérés során a legnagyobb pozitív irányba történő változást mutatták (anyaggazdálkodás: 2020. évben: -24 %, veszélyes anyagok kezelése: 2020. évben: -17 %).

A kérdőív eredményeitől függetlenül, de az által alátámasztva, a környezetvédelmi oktatások során továbbra is a munkavállalók környezet-és energiatudatosságának fejlesztése és szemléletformálása az egyik kiemelt fókuszterület, mely 2022. évben hírlevelekkel és plakátkampánnyal kerül kiegészítésre.

Környezettudatosságot célzó és környezetterhelést csökkentő intézkedések

2019. évben a Pénzjegynyomda Zrt. is csatlakozott a Jane Goodall Intézet „Passzold vissza tesó!” elnevezésű kezdeményezéséhez, ami a magyar háztartásokban fellelhető használaton kívülre került mobiltelefonokat célozza meg, és elindítottunk egy mobilvízszagújtó akciót.

A kampány keretében folyamatosan lehetőséget biztosítunk a feleslegessé vált mobiltelefonok leadására mindkét telephelyünkön és gondoskodunk a szakszerű begyűjtésről, és a telefonok utóéletéről az Inter-Metal Recycling Kft. közreműködésével.

A program keretében eddig 156 db készüléket hoztak be kollégáink, 16 kg mennyiségben, elősegítve ezáltal hogy a mobiltelefonokban található fémek újrahasznosításával az értékes fémek körforgásban maradjanak, csökkentve a mobiltelefonok előállításához szükséges ércek bányászatát.

A Társaság konyháján lehetőséget biztosítunk az elviteles kávé és tea vásárláskor az eldobható papírpoharak helyett a Boomerang Cupshare rendszerben forgalmazott Boomerang Cup poharak választására. A betétdíjas pohár akár több száz használatra alkalmas, így kiváltható vele az egyszer használatos környezetszennyező pohár és hulladék-mentesíthető az elviteles kávéfogyasztás.

7.2. Környezeti tényezők és hatások azonosítása, értékelése, felülvizsgálata

A Pénzjegynyomda Zrt. az általa folytatott tevékenységek környezeti hatásainak azonosítását, értékelését, valamint nyomon követését a Környezeti Eljárásokban szabályozza, annak érdekében, hogy a Társaság környezeti tényezőinek listáját és a környezetre hatást gyakorló tényezőket szabályozottan figyelje.

Az egyes tevékenységek környezeti hatásai értékelésre kerülnek üzemszerű működésre, nem üzemszerű működésre (beleértve a karbantartás, javítás esetét), illetve vészhelyzetekre is.

A felméréshez szükséges adatokat, információkat a vállalat területeitől kapott jelentések, illetve a külső szervezetek által elvégzett megfigyelések, mérések biztosítják. Az értékelést a környezetirányítási megbízott végzi, majd az eredményeket egyezteteti a területi vezetőkkel, hogy az eredmények valósan reprezentálják-e a munkaterületüket különböző szituációkban.

A hatások értékelésénél figyelembe vételre kerül a környezeti hatás jelentősége, előfordulási valószínűsége és tartóssága.

Az egyes tevékenységek a környezeti hatásuk értékelése során 1. kategóriától (alacsony kockázat) 5. kategóriáig (nagyon komoly kockázat) kerülnek besorolásra. Az értékelés eredménye alapján kerül meghatározásra, hogy mely tényezőt kell a jelentősek közé sorolni.

A meghatározott környezeti tényezők folyamatos nyomon követése biztosított. A környezeti tényezők azonosításának és a környezeti hatások értékelésének felülvizsgálata minden évben legkésőbb december végéig megtörténik. Az értékelés alapján a vezetőség az éves ülésen kijelölheti és jóváhagyhatja a következő évi környezeti célokat.

A Társaság tevékenységéből adódó környezeti tényezők felülvizsgálatra kerültek, melynek megállapításai alapján a Pénzjegynyomda Zrt. környezeti tényezői:

- erőforrások felhasználása (anyag és energia),
- veszélyes és nem veszélyes hulladékok keletkezése,
- kibocsátások (légköri kibocsátás).

8. A Pénzjegynyomda Zrt. környezeti teljesítménye

A Társaság környezeti teljesítménye 2014-től az EMAS-alapon történő környezeti teljesítményértékelő rendszer mutatószámainak alkalmazásával kerül nyomon követésre.

A kialakított teljesítménymutatókat folyamatosan számszerűsítjük és elemezzük, meghatározva azokat a környezeti tényezőket, melyek a tevékenység szempontjából hangsúlyosak.

A Pénzjegynyomda Zrt. Markó utcai telephelyének környezeti teljesítményét a bankjeggyártási tevékenység és az okmányok gyártása együttesen befolyásolja, ezért az egyes mutatószámok értékeiben a termékek összevonva kerülnek megadásra. Annak érdekében, hogy a Társaság környezeti teljesítményéről még pontosabb kép álljon rendelkezésre, a 2018-as felülvizsgálatot követően 2019. és 2020. évben tovább bővült a környezeti mutatószámok bázisát képező alapadatok köre.

A bázisadatok az alábbi termékkörökre kerültek meghatározásra:

- bankjegy (kezdeti),
- magyar útlevel (kezdeti),
- nyelvvizsga-bizonyítvány (2018. évtől),
- ideiglenes személyi igazolvány és lakcímkártya (2018. évtől),
- forgalmi engedély (2018. évtől),
- anyakönyvi kivonat (2018. évtől),
- egyéb útlevel (2018. évtől),
- félkész termékek (2019. évtől),
- előző évi záró készlet (2020. évtől).

A belső szabályzatok és biztonsági előírások miatt a termelési adatok (gyártott termékek és felhasznált anyagok mennyisége) 2019. évhez – mint bázishoz – indexálva jelennek meg.

A fő fajlagos mutatószámok a termelési adatokra vonatkoztatva kerültek megadásra.

A trendek alakulásának nyomon követhetősége érdekében az adatsorok az elmúlt három év értékeit tartalmazzák.

8.1. Általános termelési adatok

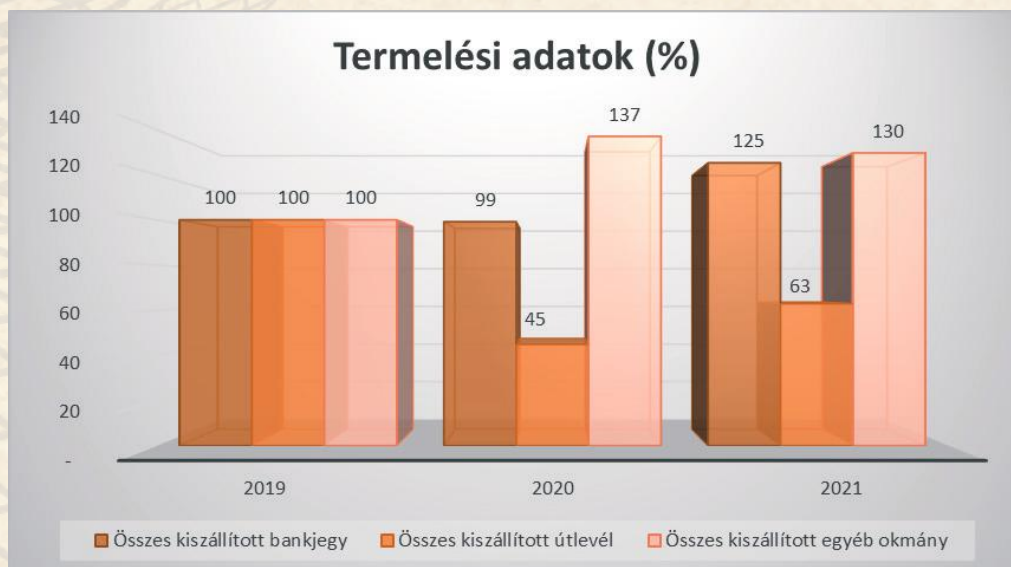
A termelési adatoknál a figyelembe vett gyártott termékek körében a kiszállított bankjegyek és magyar útlevelek mennyiségén felül az egyéb okmányok (anyakönyvi kivonatok, nyelvvizsga- bizonyítványok, lakcímkártyák, forgalmi engedélyek, idegen útlevelek) mennyisége kerül figyelembe vételre.

Termelési adatok alakulása		2019	2020	2021
Összes késztermék	t	166	166	197
Összes kiszállított bankjegy	%	100	99	125
Összes kiszállított útlevél	%	100	45	63
Összes kiszállított egyéb okmány	%	100	137	130

Az adatok részben mért és részben számolt adatok alapján kerültek meghatározásra.

Az indexált adatok a 2019. évhez (bázisév) viszonyítva kerültek megadásra.

Az új bankjegycsalád forgalomba hozatalának időszakában gyártotthoz képest az elhasználódott bankjegyek pótlására kiszállított bankjegyek mennyisége jelentősen kevesebb. A rendelkezésre álló kapacitások sikeres lekötésének eredményeképpen a leggyártott egyéb okmányok mennyisége folyamatosan emelkedik, így némileg kompenzálva a gyártott bankjegyek mennyiségének csökkenését.

A koronavírus járvány miatt 2020. év elején hozott különleges intézkedések következtében a kihirdetett veszélyhelyzet ideje alatt a lejárt érvényességű okmányok használhatóak maradtak, így azokat nem kötelező meghosszabbítani. A rendelet miatt a kiszállított magyar nyelvű okmányok (útlevelek, személyi igazolványok, lakcímkártyák és forgalmi engedélyek) mennyisége drasztikusan visszaesett. Az összes kiszállított késztermék mennyiségét a megnövekedett készpénz igény, valamint az egyéb okmányok kategóriájába sorolt külföldi megrendelések kompenzálták.

8.2. Energiagazdálkodás

A Társaság energiafogyasztási adatait folyamatosan figyelemmel kísérjük, szükség esetén szabályozzuk. Az adatok kiértékelése és az energiafogyasztást optimalizáló projektek koordinálása az épület üzemeltető mérnök által történik.

A Pénzjegynyomda Zrt. az energiahatékonyságról szóló 2015. évi LVII. törvény 21/B § és a 122/2015. (V. 26.) Korm. rendelet 7/A § alapján energetikai szakreferenst alkalmaz. A tanácsadó által készített havi riportok és energiahatékonysági fejlesztési javaslatok, illetve az energiabeszerzéssel, energiahatékonysággal kapcsolatos konzultációk a Társaság épület üzemeltető mérnökének munkáját segítik.

Villamosenergia-felhasználás

A Társaság nyomdaipari tevékenysége jelentős villamosenergia-felhasználást igényel a gépek üzemeltetéséhez, illetve a géptermekek állandó hőmérsékletének és páratartalmának biztosításához.

Az elektromosáram-ellátást a fővárosi szolgáltató biztosítja, az energiaportfóliója jelenleg nem tartalmaz megújuló energiaforrásból származó energiát.

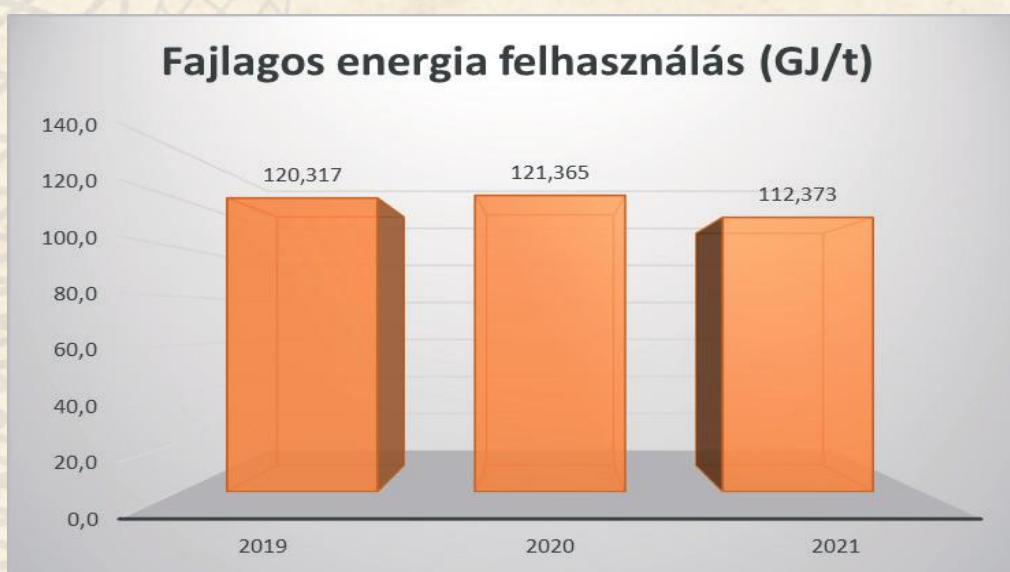
A telephely fő villamosenergia-fogyasztói:

- technológiai berendezések,
- irodaterület és üzem hűtése,
- üzemi terület párásítása,
- világítás,
- elektromos targoncák.

A külső épületrészek világítása alkonykapcsolós rendszerrel került kialakításra. Az energiafogyasztás-csökkentési program keretében a meglévő neonvilágítás energiatakarékos fény csövekre cserélése meghatározott ütemterv szerint, továbbra is folyamatosan történik. A korszerűsítés eredményeképpen 2022. év végére az üzemépület teljes területén befejeződnek a LED-esítési munkálatok.

A Társaság a beruházásoknál és új berendezések vásárlása esetén a minél alacsonyabb energiafogyasztású gépek kiválasztására törekszik. 2021. évben is több technológiai és gyártás támogatói munkavégzést érintő változás volt, melyek az energiafelhasználás csökkenésével jártak. A legjelentősebb energiahatékonyságot célzó projekt a Markó utcai telephely irodaépületi klímarendszerének további rekonstrukciója, valamint a papírhulladék bálázógép cseréje volt.

Gázfogyasztás

A Társaság földgázszükséglete az iroda- és üzemépület fűtésére, valamint melegvíz-ellátásának biztosítására szolgál. A szükséges gázmennyiséget a fővárosi szolgáltató a városi közművezetékéről biztosítja. Fűtőanyag-tárolás a telephelyen nincs.

Üzemanyag-felhasználás

A Pénzjegynyomda Zrt. működéséhez az alábbi üzemanyag-felhasználást igénylő résztvevők kapcsolódnak:

- telephelyen kívüli szállítás (termék, félkész termék, alapanyag),
- telephelyen kívüli tevékenységhez kapcsolódó utazás (munkába járás, kiküldetés).

A vállalati gépjárművek használatát és az üzemanyag-felhasználást belső eljárás szabályozza.

Energiafelhasználás megoszlása tevékenységenként		2019	2020	2021
Épületüzemeltetés	GJ	13 514	14 131	15 558
Technológia	GJ	5 232	5 147	5 581
Szállítás	GJ	1 201	860	948
Összesen	GJ	19 947	20 138	22 087

A Társaság leginkább energiaigényes tevékenysége az épületüzemeltetés (hűtés, fűtés, világítás és az informatikai hálózat működtetése), melyet a gyártási tevékenységtől függetlenül folyamatosan biztosítani szükséges.

Nagyobb mennyiségben történő gyártás esetén az alapanyagok tárolására ideiglenesen üzemi területen is sor kerülhet. Ilyen esetekben az üzemi területen a munkavégzési időn kívül is biztosítani kell az előírt állandó hőmérsékletet és páratartalmat, ami tovább növeli az épületüzemeltetés energiafelhasználását.

Energiafelhasználás alakulása		2019	2020	2021
Teljes közvetlen energiafelhasználás	GJ	19 947	20 138	22 087
Villamosenergia-felhasználás	MWh	2 802	2 707	2 920
Gázenergia-felhasználás	m ³	229 772	253 027	281 966
Gázolaj-felhasználás	l	15 854	13 887	10 408
Benzin-felhasználás	l	15 558	9 026	14 037
Fajlagos villamosenergia-felhasználás	MWh/t	16,902	16,311	14,859
Fajlagos energiafelhasználás	GJ/t	120,317	121,365	112,373

A Társaság energiafelhasználása az üzemeltetési és technológiai követelmények miatt csak egy meghatározott szintig szorítható vissza, ennek ellenére a fajlagos energiafelhasználás 2021. évben 8 %-kal kevesebb volt a 2019. évi bázishoz képest.

2021. évben a termelés fokozatos visszaállásával a Társaság - épületüzemeltetési és gyártási - energiafelhasználása is visszatért a koronavírus járvány előtti szintre. A gázfogyasztás növekedése a változékony időjárási körülmények hatásainak (pl. elhúzódó fűtési szezon) tudhatók be. A koronavírus járvány lecsengésének hatásaként a vállalati flotta gépjárműivel végzett saját fuvarok száma 2021. évben visszaállt a 2020. évi 257 ezer km szintről 288 ezer km-re, így az üzemanyag felhasználás mennyisége is megközelítette a 2019-es szintet. Az energiahatékonysági intézkedések (világítás korszerűsítés, klímaberendezések cseréje) hatására azonban továbbra is csökkenés mutatható ki a fajlagos energiafelhasználást tekintve.

A villamos-és gázenergia-felhasználási adatok 2021. évi emelkedése a változékony időjárási körülmények - az elhúzódó fűtési szezon, valamint a növekvő hőségriadó napok száma és az évről-évre melegebb nyarak - hatásának tudható be.

8.3. Anyagfelhasználás

Az anyagfelhasználás meghatározásánál a felhasznált alapanyagok és segédanyagok mennyiségének összege került figyelembe vételre.

A Társaság anyagfelhasználásának bázisát a bankjegy- és útlevegyártás, illetve az egyéb okmányok gyártása során felhasznált papír alapanyag össztömege adja. Ehhez kerül hozzáadásra a nyomtatási technológia különböző fázisaiban felhasznált segédanyagok, azaz a festékek, illetve az okmányok összeállításához szükséges műbőr borító és ragasztóanyag mennyisége.

Alapanyag-felhasználás

A nyomdaipari technológia egyik legjelentősebb tényezője a papírfelhasználás. A bankjegy- és útlevelepapír teljes mennyiségét a Diósgyőri Papírgyár (DIPA Zrt.) biztosítja.

A papírválasztás a gyártott termékekre vonatkozó egyedi biztonsági előírások által meghatározott, így a környezetbarát / újrahasznosított alapanyagú papírok használatára nincs lehetőség.

Alapanyag-felhasználás alakulása		2019	2020	2021
Összes felhasznált papír mennyisége	%	100	47	33
Felhasznált összes bankjegypapír mennyisége	%	100	116	287
Felhasznált összes útlevelepapír mennyisége	%	100	40	11
Felhasznált összes egyéb okmánypapír mennyisége	%	100	289	486
Fajlagos alapanyag-felhasználás	kg/kg	5,438	2,580	1,503

Az adatok részben mért és részben számolt adatok alapján kerültek meghatározásra. Az indexált adatok a 2019. évhöz (bázisév) viszonyítva kerültek megadásra.

A Társaság működésére továbbra is jellemző, hogy a termékek gyártása szakaszokban történik és sok esetben nem fejeződik be a gyártás megkezdésének évében. A különböző munkafázisokban lévő félkész termékek kiszállítása nem történik meg a gyártásindítás évében, un. "átmenő készlet"-ként raktározásra kerülnek. A termelési adatokban a kimenő oldalon ezek a félkész termékek nem kerülnek kimutatásra, ezzel torzítva a fajlagos alap- és segédanyag-felhasználást. A torzító hatás kiküszöbölésének érdekében az "átmenő készlet" mennyisége hozzáadásra került nyitókészletként a tárgyévек alapanyag-felhasználásához.

A felhasznált papír alapanyagok mennyiségét a megnövekedett bankjegy igény és a külföldi megrendelések kompenzálása ellenére a magyar nyelvű okmányok iránti igény drasztikus csökkenése – különösen az útlevelek szinte teljesen megszűnő kiszállítása - határozta meg 2021. évben is a 2019-es (koronavírus járvány előtti időszakot jellemző) bázisévhez képest.

A termelés tervezése során egyes termékek esetében az előre lekötött megrendelések, illetve tárgyévét követő várható kiszállítások figyelembe vételével kerül beütemezésre a különböző munkafázisokban lévő félkész termékek további feldolgozása, az átállások és gyártásindítások optimalizálásának érdekében készletre történő gyártással kalkulálva. A magyar nyelvű útlevel termékek esetében a 2021-es év is jelentős mennyiségű "átmenő készlet"-tel indult, azonban a koronavírus járvány miatt hozott utazási korlátozások következtében a kiszállítandó útlevelek mennyisége a tervezetthez képest minimálisra esett vissza, így a megrendelői igények teljesítése a 2019. és 2020. évekről áthozott félkész termékek felhasználásával szinte teljes mértékben biztosítható volt.

Ezen okok következtében a 2021. évi felhasznált útlevelpapír - "átmenő készlettel" kompenzált - mennyisége a 2019. évi mennyiség 11 %-ára csökkent, ami a megnövekedett készpénz igény és a még jelentősebb export ellenére is az összes felhasznált papír mennyiségének közel mintegy harmadára történő visszaesését eredményezte a bázisévhez képest.

Segédanyag-felhasználás

A festékfogyasztás meghatározó tényező a Pénzjegynyomda Zrt. tevékenységének jellemzése során. A fajlagos festékfogyasztás tendenciája alapvetően a termékösszetétel változásának és a megrendelés teljesítési határidők átütemezésének az eredménye.

Segédanyag-felhasználás alakulása		2019	2020	2021
Felhasznált összes bankjegyfesték mennyisége	%	100	66	72
Fajlagos bankjegyfesték-felhasználás	kg/kg	0,428	0,287	0,248

*Az adatok részben mért és részben számolt adatok alapján kerültek meghatározásra.
Az indexált adatok a 2019. évhez (bázisév) viszonyítva kerültek megadásra.*

Segédanyag-felhasználás alakulása		2019	2020	2021
Felhasznált összes útlevel-segédanyag mennyisége	%	100	40	53
Fajlagos útlevel-segédanyag-felhasználás	kg/kg	0,169	0,152	0,142

*Az adatok részben mért és részben számolt adatok alapján kerültek meghatározásra.
Az indexált adatok a 2019. évhez (bázisév) viszonyítva kerültek megadásra.*

Segédanyag-felhasználás alakulása		2019	2020	2021
Felhasznált összes egyéb okmány segédanyag-mennyisége	%	100	100	106
Fajlagos összes egyéb okmány segédanyag-felhasználás	kg/kg	0,028	0,022	0,022

Az adatok részben mért és részben számolt adatok alapján kerültek meghatározásra.

Az indexált adatok a 2019. évhez (bázisév) viszonyítva kerültek megadásra.

Segédanyag-felhasználás alakulása		2019	2020	2021
Felhasznált összes segédanyag mennyisége	%	100	65	72
Fajlagos segédanyag-felhasználás	kg/kg	0,317	0,208	0,192

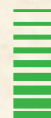
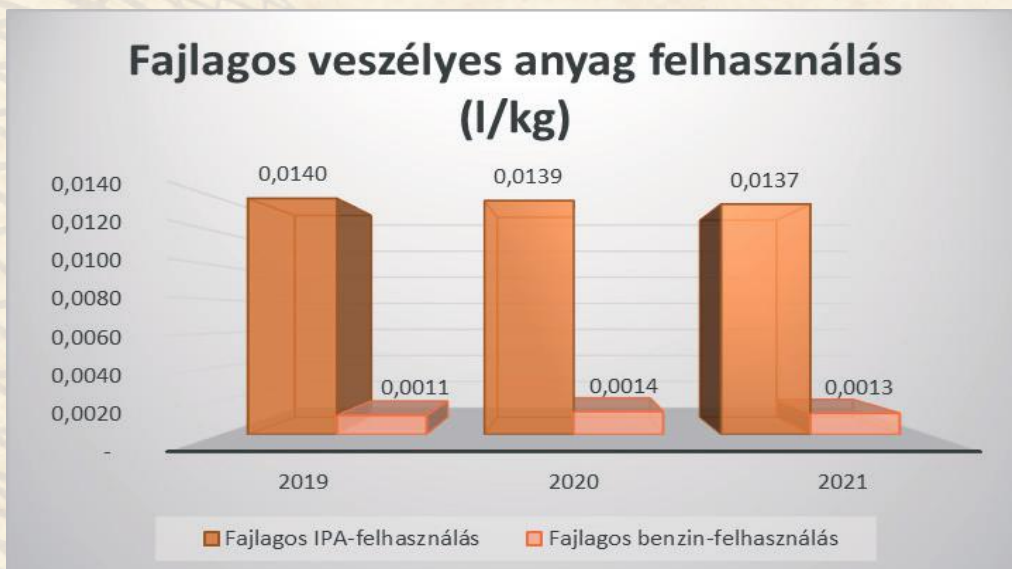
Az adatok részben mért és részben számolt adatok alapján kerültek meghatározásra.

Az indexált adatok a 2019. évhez (bázisév) viszonyítva kerültek megadásra.

Veszélyes anyagok felhasználása és kezelése

A GHS/CLP szabályozása eredményeként új egységesített biztonsági adatlapok kiadása kötelező a gyártók, illetve a forgalomba hozók részéről. A Társaság által használt veszélyes anyagok és készítmények biztonsági adatlapjai folyamatosan frissítésre kerülnek.

A veszélyes anyagok és készítmények magyar nyelvű biztonsági adatlapjainak nyilvántartását egy külön erre a célra fejlesztett szoftver biztosítja. A szoftver adatbázisában a biztonsági adatlapok olvasásra valamennyi munkavállaló részére elérhetők, így lehetővé téve, hogy a veszélyes anyagokkal kapcsolatos és a munkavégzés szempontjából lényeges adatokat megismerjék.

Az üzemszervekben a tűz- és robbanásveszélyes, vagy erősen maró, mérgező veszélyes anyagok és készítmények az erre a célra rendszeresített jól zárható veszélyesanyag-tároló szekrényekben kerülnek tárolásra. A veszélyes anyagok és készítmények raktározása eredeti csomagolásban történik. Az üzemi területekre a feladatok napi ellátását biztosító mennyiségek kerülnek ki.

A veszélyes anyagok használatából eredő kockázatok megelőzésére a legjobb megoldás a veszélyes anyagok kiváltása kevésbé veszélyesekkel, melynek érdekében a fejlesztési terület folyamatosan keresi a lehetőségeket alternatív segédanyagok bevezetésére.

Ilyen veszélyesanyag-csökkentésre irányuló projekt az IPA- (izopropil-alkohol) és petróleumfelhasználás alternatív anyagok alkalmazásával való helyettesítése. A technológiai fejlesztési munka eredményeként 2021. évben a fajlagos IPA-felhasználás a 2019. évi mennyiséghez viszonyítva tovább csökkent.

A kibocsátott légszennyező anyagok mennyiségének csökkentése érdekében indított benzin és petróleum felhasználást célzó 2018. évi projekt sikeresen zárult. A veszélyes anyagok helyettesítésére alkalmazott alternatív, VOC-mentes mosó használatával a petróleumfelhasználás megszűnt a Társaságnál. A benzin használata egyes területeken a - különösen nagy tisztaságot igénylő - technológia követelmények miatt minimális mennyiségben továbbra is szükséges.

A projektek eredményeképpen történő folyamatos csökkenést az alábbi táblázatok szemléltetik.

Veszélyesanyag-felhasználás alakulása		2019	2020	2021
Felhasznált IPA mennyisége	%	100	99	116
Fajlagos IPA-felhasználás	liter/kg	0,0140	0,0139	0,0137

Az indexált adatok a 2019. évhez (bázisév) viszonyítva kerültek megadásra.

Veszélyesanyag-felhasználás alakulása		2019	2020	2021
Felhasznált benzin mennyisége	%	100	120	131
Fajlagos benzinfelhasználás	liter/kg	0,0011	0,0014	0,0013

Az indexált adatok a 2019. évhez (bázisév) viszonyítva kerültek megadásra.

8.4. Vízgazdálkodás

Vízfogyasztás

A Társaság székhelyének szociális és technológiai vízellátását a fővárosi szolgáltató ivóvízhálózata biztosítja. A telephelyen fűtő kút nem üzemel. A legnagyobb vízigény a szociális vízhasználat során jelentkezik, 2021. évben az 1 főre jutó éves vízfogyasztás 17,5 m³ volt (2019. évben 17,4 m³/fő).

A technológiai vízfogyasztás alapvetően a nyomógépek törlővizének előállításából, a nyomólemezek készítésének és a festékkeverésnek a vízigényéből adódik. Az előkezelést igénylő vizek előállítása az érintett területeken, illetve egy speciális vízkezelést igénylő üzemegységben történik. A technológiai

követelmények miatt a nyomógépek működéséhez szükséges vízmennyiség csak egy meghatározott szintig szorítható vissza.

Az utóbbi években a rekordokat döntő száraz és meleg nyári hónapok miatt a gőzfejlesztő rendszer és a zöldfelület-öntözés vízigénye is emelkedő szintet mutat.

A fajlagos vízfogyasztás a 2019. évhez képest 12 %-kal csökkent, a járványügyi intézkedések a kommunális és termelési célú vízfogyasztásra nem voltak számottevő hatással.

Vízfogyasztás alakulása		2019	2020	2021
Teljes éves vízfogyasztás	m ³	5 401	5 152	5 649
Fajlagos vízfogyasztás	m ³ /t	32,577	31,049	28,740

8.5. Hulladékgazdálkodás

A hulladékgazdálkodás a Pénzjegynyomda Zrt. legjelentősebb környezeti hatása, mely a különböző veszélyes és nem veszélyes hulladékok folyamatos keletkezéséből származik.

A jogszabályi előírásoknak megfelelően – a gazdasági szempontokat és műszaki lehetőségeket figyelembe véve – a keletkező hulladékokat fajtánként külön gyűjtjük az üzemi területen és az irodaépületben is.

A szelektíven gyűjtött hulladékok köre az alábbi hulladékokra terjed ki:

- papír alapanyagú csomagolási hulladékok,
- műanyag alapanyagú csomagolási hulladékok,
- fa alapanyagú csomagolási hulladékok,

- fémhulladékok,
- irodai papírhulladékok,
- irodai műanyag (PET) hulladékok,
- elektronikai hulladékok,
- elem- és akkumulátor-hulladékok.

Vonatkozó nyomdabiztonsági előírásaink alapján egyes biztonsági termékek gyártása során keletkező hulladéktípusok esetében a megsemmisítés kizárólag égetéssel történhet, ami a hulladékok hasznosítási arányát jelentős mértékben meghatározza.

A Társaság hulladékgazdálkodásának alapvető célja a hulladékok keletkezésének megelőzése és mennyiségének fajlagos csökkentése, illetve minél nagyobb arányú hasznosításra történő átadása.

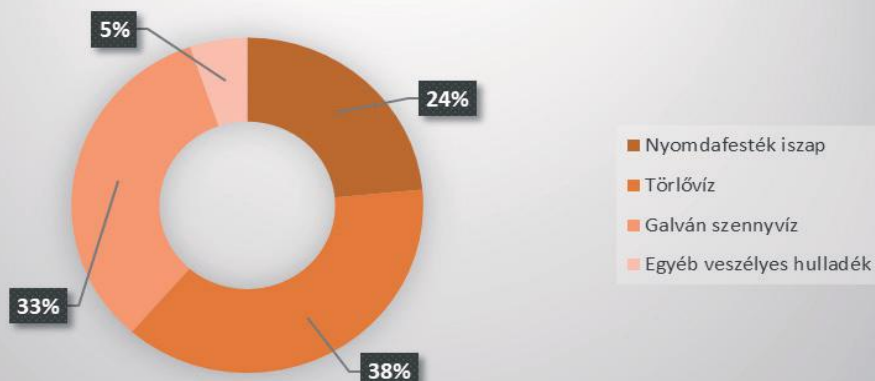
A hulladékok tárolása jogszabályi előírásoknak megfelelő és környezetvédelmi hatóság által jóváhagyott üzemeltetési szabályzattal rendelkező üzemi gyűjtőhelyen történik.

A keletkezett hulladékokról munkahelyi és központi gyűjtőhelyi nyilvántartás kerül vezetésre. A hulladék keletkezését eredményező tevékenységekről és a keletkezett hulladékokról anyagmérleg készül.

A veszélyes hulladékok jelentős részét a metszetmélynyomó lemez gyártása során keletkező galvánszennyvíz, illetve a metszetmélynyomó gépek üzemeltetéséhez szükséges törlővíz előállításából keletkező technológiai szennyvíz- és festékiszap-hulladékok adják.

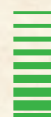
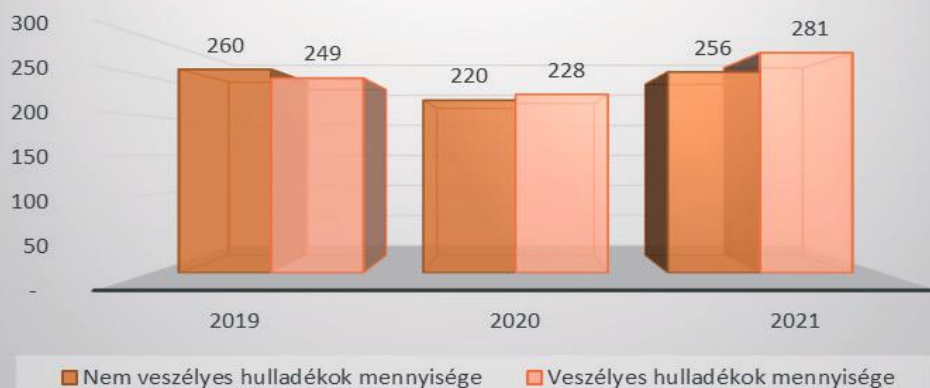
Veszélyes hulladék fajtánkénti megoszlása 2021. évben

Technológiai folyékonyhulladék-kibocsátás alakulása		2019	2020	2021
Törlovíz	t	81,5	69,6	106,5
Galván szennyvíz	t	78,1	77,4	93,7

Az egyéb veszélyes hulladékok többsége az alap- és segédanyagok csomagolási hulladékaiból, valamint a karbantartások során keletkező szennyezett rongyokból és szűrőkből, illetve fáradtolaj-hulladékból tevődik össze.

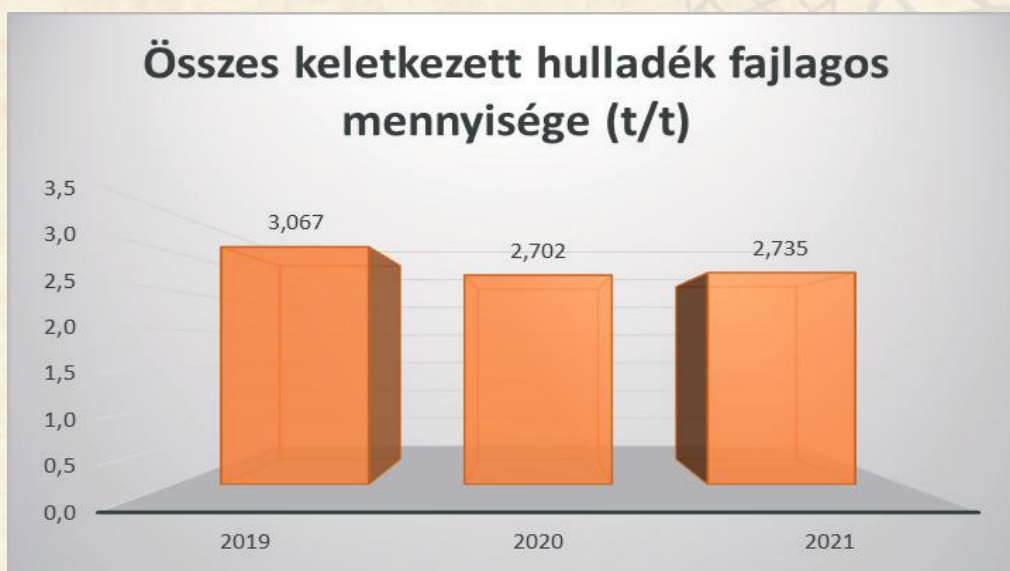
Összes keletkezett hulladék mennyisége veszélyesség szerint (t)

A metszetmélynyomó gépeknél alkalmazott törlőoldat készítésre és kezelésére alkalmazott technológia segítségével a nyomógépeken felhasznált törlővízből eltávolításra kerül a szárazanyag-tartalom, így a használt törlővíz kb. 99 %-a visszaforgatható a termelésbe. A keringetett törlőoldat idővel telítődik nem szűrhető szennyeződésekkel. Ilyenkor a teljes mennyiség elengedésére, illetve új törlőoldat előállítására és betöltésére van szükség.

A metszetmélynyomó lemezek gyártása során keletkező galvánszennyvíz gravitációs úton jut el a szennyvízkezelő üzembe telepített tárolótartályokba, ahonnan átmeneti tárolást követően veszélyes hulladékként kerül elszállításra. A technológiai szennyvizek egy arra jogosultsággal rendelkező hulladékkezelő vállalkozás részére kerülnek átadásra veszélyes hulladékként.

A nyomdai tevékenységből adódóan jelentős mennyiségű papírhulladék keletkezik a Társaságnál. A biztonsági nyomdaipari termékek maradék anyagai a vonatkozó nyomdabiztonsági szabályozása rendelkezései alapján meghatározott körülmények mellett, égetéssel kerülnek megsemmisítésre. Ezen nyomdabiztonsági előírások alapján anyagában történő hasznosításra kizárólag a csomagolási hulladékok adhatóak át.

Hulladékkeletkezés alakulása		2019	2020	2021
Összes hulladék mennyisége	t	508,46	448,35	537,52
Nem veszélyes hulladékok mennyisége	t	259,90	220,35	256,43
Veszélyes hulladékok mennyisége	t	248,55	228,00	281,09
Fajlagos hulladékkeletkezés	t/t	3,067	2,702	2,735

8.6. Kibocsátások

Szennyvízkibocsátás

Kommunális szennyvíz

A Pénzjegynyomda Zrt.-nél kizárólag kommunális szennyvíz keletkezik. A csapadékvíz és a szennyvíz elvezetése külön rendszerben történik az érvényes szennyvíz-kibocsátási engedélynek és a vonatkozó jogszabályi előírásoknak megfelelően.

A kommunális szennyvíz mennyiségét és minőségét a Társaság dolgozóinak – illetve a telephelyen munkát végző alvállalkozók és közreműködők munkavállalóinak és megbízottainak – ivóvízszükséglete és vízhasználata határozza meg. Az üzemépület minden szintjén szociális helyiségek (WC-k, zuhanyzók, étkezők, kézmosók), az irodaépületben ezeken kívül öltözők és egy központi étkezde került kialakításra. A keletkező összes szennyvizet három bekötő-csatorna vezeti a közcsatornába.

Technológiai szennyvíz

Technológiai szennyvizek a metszetmélynyomó lemezek gyártása során, illetve a metszetmélynyomó gépek üzemeltetéséhez szükséges törlővíz előállításánál keletkeznek.

A technológiai szennyvizek nem kerülnek a közcsatornába, hanem egy arra jogosultsággal rendelkező hulladékkezelő vállalkozás részére kerülnek átadásra veszélyes hulladékként.

A Társaság vízveszteségének mérésére vonatkozó adatok nem állnak rendelkezésre, ezért a vízveszteség műszaki becsléssel kerül megállapításra. 2021. évben a vízveszteség 2 035 m³ volt, mely a géptermekek és értéktárak párásítására felhasznált víz mennyiségéből és a telephelyről elszállításra kerülő szennyvizek (galván- szennyvíz, törlővíz) mennyiségéből adódik.

Szennyvízkibocsátás alakulása		2019	2020	2021
Teljes éves szennyvízkibocsátás	m ³	3 993	3 639	3 614
Fajlagos szennyvízkibocsátás	m ³ /t	24,087	21,932	18,389

Csapadékvíz

A telephelyen egyetlen üzemi út és egy belső udvar található, melyek szilárd burkolatúak. Ezekről, illetve a tetőfelületekről a csapadékot összesen 4 db víznyelőszem vezeti el a csapadékelvezető csatornába.

Az udvari esővízgyűjtő és -elvezető rendszer beépített kézi elzáró szerelvényt rendelkezik, mellyel szükség esetén szivárgásmentesen lezárható az esővíz elvezetése. A szerelvény kézi zárásával megakadályozható, hogy véletlen baleset folytán a térburkolatra került, környezetre veszélyes anyag bemósódjon az esővízelvezető rendszerbe.

Levegőbe történő kibocsátás

A Pénzjegynyomda Zrt. – telephelyén belüli – tevékenységéhez kapcsolódó levegőterhelését a nyomdaipari technológia, illetve a kazánok együttes kibocsátásai határozzák meg. A telephelyen 20 db bejelentésköteles légszennyező pontforrás működik.

Technológia	Pontforrások száma (db)	Vizsgálandó komponensek száma (db)	Mérési gyakoriság
Bankjeggyártás	3	8	5 évente
Galvanizálás	3	2	évente
Hőellátás	3	2	5 évente
Nyomóhenger-készítés	1	4	5 évente
Ofszetnyomtatás	2	4	5 évente
Szitanyomtatás	2	5	5 évente
Szükségáram-termelés	2	3	5 évente
Törlővízkezelés	2	2	5 évente
Szitakészítés	1	2	5 évente
Festék-előállítás	1	3	5 évente

A Társaság bejelentésköteles emissziós pontforrásainak monitoringja a környezetvédelmi hatóság által előírt rendszerességgel elvégzett mérés által biztosított.

Periodikus önellenőrző emisszióméréseket ötévente – illetve a galvanizációs technológia során alkalmazott króm komponens esetében évente – végeztetünk akkreditált külső szakértővel. A mért emissziós értékek egy esetben sem lépték túl a működési engedélyben meghatározott egyedi kibocsátási határértékeket. A 2021. évben végzett levegőtisztaság-védelmi mérések során határérték túllépés nem volt.

A regisztrációköteles klímaberendezések a Nemzeti Klímavédelmi Hatóság adatbázisába bejelentésre kerültek. A vonatkozó jogszabályi előírásoknak megfelelően – minimum évi egy alkalommal – szivárgás-vizsgálatuk elvégzésre kerül. A Társaságnál üzemelő klímaberendezések kiválasztása során arra törekszünk, hogy a bennük használt hűtőközeg környezetkárosító hatása a lehető legkisebb mértékű legyen.

Üvegházhatást okozó gázok éves kibocsátásának alakulása		2019	2020	2021
Az energiahordozók felhasználásából származó összes CO ₂ -kibocsátás	tCO ₂	1 712	1 641	1 770
Villamosenergia-felhasználásból származó összes CO ₂ -kibocsátás	tCO ₂	1 590	1 536	1 657
Gázenergia-felhasználásból származó összes CO ₂ -kibocsátás	tCO ₂	42	47	52
Gázolaj-felhasználásból származó összes CO ₂ -kibocsátás	tCO ₂	42	37	27
Benzin felhasználásból származó összes CO ₂ -kibocsátás	tCO ₂	37	22	34
Üvegházhatást okozó gázok fajlagos éves kibocsátása	tCO ₂ /t	10,324	9,888	9,007

A táblázatban szereplő CO₂-kibocsátásra vonatkozó értékek számításához használt irodalmi adatok forrása: Barna Zsolt – Gelei Andrea: A szénlábnym mérése (Vezetéstudomány XLV. évf. 2014. 7–8. szám / ISSN 0133-0179); <http://ecoscore.be/en/info/ecoscore/co2>

Üvegházhatást okozó gázok éves kibocsátásának megoszlása tevékenységenként		2019	2020	2021
Épületüzemeltetés	tCO ₂	914	888	959
Technológia	tCO ₂	719	695	750
Szállítás	tCO ₂	79	58	61
Összesen	tCO ₂	1 711	1 642	1 770

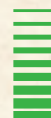
Az energiahordozók felhasználásából származó CO₂-kibocsátás a 2019-es bázisévhez képest stagnál, az üzemeltetési és technológiai követelményeknek való megfeleléshez szükséges energiaigény ellátását folyamatosan biztosítani kell. A fűtési célú gázenergia-felhasználás növekedéséből származó CO₂-kibocsátás a bázisévhez képest növekedett, melynek háttérében a 2021. évet jellemző elhúzó fűtési időszak áll.

Zajkibocsátás

A Pénzjegynyomda Zrt. tevékenységéből eredő zajterhelés munkavédelmi és környezetvédelmi szempontból is a szabályozó előírásoknak megfelelően ellenőrzésre kerül.

A lakossági zajterhelés csökkentése érdekében az épületen kívül létesített zajforrások zajvédő burkolattal körülhatárolásra kerültek.

2018. évben környezeti zajmérést végeztettünk akkreditált külső szakértő által, melynek során megállapításra került, hogy a mért zajkibocsátás az illetékes hatóság által megállapított zajkibocsátási határértékeket nem lépte túl, és a vonatkozó zajterhelési határértékeknek megfelelt valamennyi mérési ponton.

8.7. Biológiai sokféleség

A telephely 3 951 m² alapterületéből az üzem- és irodaépület 2 119 m², az aszfaltozott, burkolt felület 1 362 m², a burkolatlan zöldfelület nagysága 470 m². Gyepfelületek és virágágyások kialakítására kizárólag az irodaépület előtti területen van lehetőség, ezek fenntartását öntözőrendszer és rendszeres kertészeti munka biztosítja.

Beépítettség alakulása		2019	2020	2021
Teljes terület mérete	m ²	3 951	3 951	3 951
Zöldfelület mérete	m ²	500	500	500
Zöldfelület aránya	%	12,66	12,66	12,66

8.8. Logisztika, közlekedés

A Pénzjegynyomda Zrt. tevékenysége során az alábbi folyamatok igényelnek üzemanyag-felhasználást:

- telephelyen kívüli alapanyag-szállítás (beszerzés saját tehergépjárművekkel),
- telephelyen kívüli termékszállítás (termék vagy félkész termék eljuttatása vevőhöz / partnerhez saját tehergépjárművekkel),
- vállalati személygépjárművek használata (munkába járás, munkavégzés, kiküldetés).

A telephelyen belüli anyagmozgatás elektromos targoncákkal történik, töltésük telephelyen belül biztosított. Beszállítóink kiválasztásánál a minőségi, gazdasági és fenntarthatósági szempontok is szerepet játszanak, így a szállítási távolságok figyelembevételére is gondot fordítunk, azonban bizonyos alapanyagok (festékek, biztonsági papírtermékek) esetében a speciális követelmények nem teszik lehetővé a helyi szállítók kiválasztását.

A telephely központi elhelyezkedése (közelben vasút, villamos, metró, kerékpárút) következtében a tömegközlekedéssel munkába járók aránya kiemelkedően magas.

Tömegközlekedés használatának alakulása		2019	2020	2021
Tömegközlekedéssel munkába járók aránya	%	93	93	93

8.9. Egyéb, közvetett környezeti hatások

A Pénzjegynyomda Zrt. meghatározta a belső és külső kockázatképet befolyásoló tényezőit, melyek hatással lehetnek arra, ahogy a szervezet a környezeti felelősségét kezeli. Lehetőségeinkhez mérten igyekszünk a működésünk által okozott környezetterhelés-csökkentésre irányuló intézkedéseinket kiterjeszteni a tevékenységünkhöz kapcsolódó egyéb – szállítóink és alvállalkozóink tevékenységéből adódó – környezeti hatásokra is.

A szállítók értékelése és kiválasztása során figyelembe vesszük, hogy a vállalkozás rendelkezik-e környezeti menedzsmentrendszerrel. A veszélyes anyagok beszerzésére vonatkozó speciális előírásokat környezeti eljárásban is szabályozzuk.

A Pénzjegynyomda Zrt. területén munkálatokat végző külső vállalkozóknak a belső környezetvédelmi szabályzatainkkal összhangban, az ISO 14001 szabvány szerint betartandó követelményeket határoztunk meg. A vonatkozó előírások szerint a vállalkozó köteles:

- tevékenységét a Társaság területén érvényes környezetvédelmi, munkavédelmi, biztonsági és higiéniai előírások betartása mellett végezni,
- a tevékenysége során keletkező veszélyes és nem veszélyes hulladékok megfelelő gyűjtéséről, jelöléséről, környezetet nem szennyező tárolásáról és elszállításáról gondoskodni,
- a Társaság területére bevinni szándékozott veszélyes anyagokról a Társaságot előzetesen tájékoztatni (különös tekintettel azokra az anyagokra, amelyek a vállalkozó tevékenysége során hulladékká válnak, a levegőbe távoznak vagy a szennyvízbe kerülnek),
- tudomásul venni, hogy a Társaság egyes veszélyes anyagok felhasználását korlátozhatja, megtilthatja vagy feltételekhez kötheti,
- a Társaságot minden olyan tevékenységéről előzetesen tájékoztatni, amely a Társaság csatornahálózatába történő szennyvízkibocsátással, vagy légszennyező anyagok kibocsátásával jár vagy járhat,
- tudomásul venni, hogy a Társaság az ilyen tevékenységeket korlátozhatja, megtilthatja vagy feltételekhez kötheti,
- tevékenységét úgy végezni, hogy azzal környezetszennyezést vagy környezetkárosítást ne okozhasson.

9. Környezeti teljesítményünk alapmutatói

A mutatószámok meghatározásakor viszonyítási alapként („B” szám) az adott évben legyártott bankjegyek, útlevelek és egyéb okmányok mennyisége (összes késztermék) került figyelembevételre.

A legyártott mennyiség tonnában kifejezett tömegének meghatározásához a termékek átlagsúlyát mérésekkel és számításokkal határoztuk meg.

Belső szabályzataink rendelkezéseire és nyomdabiztonsági szabályzatunk előírásaira tekintettel a termelési adatok (gyártott termékek és felhasznált anyagok mennyisége) 2019. évhez – mint bázishoz – indexálva kerültek megadásra.

Az „A” számok az adott alapmutatóra vonatkozó teljes éves felhasználást/hatást mutatják, melyek méréssel vagy műszaki számítással kerültek meghatározásra.

Az egyes fő mutatószámok fajlagos intenzitását („R” szám) „A” és „B” aránya, mint számított érték adja.

Termelés			2019	2020	2021
„B” szám	Összes késztermék	t	166	166	197
Energiafelhasználás			2019	2020	2021
„A” szám	Villamosenergia-felhasználás	MWh	2 802	2 707	2 921
„R” szám	Fajlagos villamosenergia-felhasználás	MWh/t	16,902	16,311	14,859
„A” szám	Teljes közvetlen energiafelhasználás	GJ	19 947	20 138	22 087
„R” szám	Fajlagos energiafelhasználás	GJ/t	120,317	121,365	112,373
Anyagfelhasználás			2019	2020	2021
„A” szám	Összes felhasznált papír mennyisége	%	100	47	33
„R” szám	Fajlagos alapanyag-felhasználás	kg/kg	5,438	2,580	1,503
„A” szám	Felhasznált összes segédanyag mennyisége	%	100	65	72
„R” szám	Fajlagos segédanyag-felhasználás	kg/kg	0,317	0,208	0,192
„A” szám	Felhasznált összes IPA mennyisége	%	100	99	116
„R” szám	Fajlagos IPA-felhasználás	l/kg	0,0140	0,0139	0,0137
„A” szám	Felhasznált összes benzin mennyisége	%	100	120	131
„R” szám	Fajlagos benzin-felhasználás	l/kg	0,0011	0,0014	0,0013
Vízfelhasználás			2019	2020	2021
„A” szám	Teljes éves vízfogyasztás	m ³	5 401	5 152	5 649
„R” szám	Fajlagos vízfogyasztás	m ³ /t	32,577	31,049	28,740
Hulladékkeletkezés			2019	2020	2021
„A” szám	Keletkezett összes hulladék mennyisége	t	508	448	537
„R” szám	Fajlagos hulladékkeletkezés	t/t	3,067	2,702	2,735
Szennyvízkibocsátás			2019	2020	2021
„A” szám	Teljes éves szennyvízkibocsátás	m ³	3 993	3 639	3 614
„R” szám	Fajlagos szennyvízkibocsátás	m ³ /t	24,087	21,932	18,389
CO ₂ -kibocsátás			2019	2020	2021
„A” szám	Az energiahordozók felhasználásából származó összes CO ₂ -kibocsátás	tCO ₂	1 711	1 642	1 770
„R” szám	Fajlagos CO ₂ -kibocsátás	tCO ₂ /t	10,324	9,888	9,007

10. Vészhelyzeti felkészültség, iparbiztonság

A Pénzjegynyomda Zrt. a katasztrófavédelmi hatóság által jóváhagyott Súlyos Káresemény Elhárítási Tervnek megfelelően rendelkezik a veszélyes anyagok tárolásához kapcsolódó katasztrófavédelmi feladatok (veszélyes anyagok égése, mérgező füstfelhő kialakulása és vegyi anyagok szabadba kerülése kapcsán fellépő környezetszennyezés stb.) elhárításában résztvevő képzett szervezettel, valamint a szükséges beavatkozási, kármentesítési eszközökkel.

A katasztrófavédelmi felkészültséget a hatóság az évente megtartott gyakorlat keretében ellenőrzi. A gyakorlat legutóbb 2021 decemberében került lefolytatásra, mely a hatóság értékelése alapján sikeresen zárult.

A Pénzjegynyomda Zrt. az alábbi vészhelyzetekkel kapcsolatos szabályozásokat működteti:

- Súlyos Káresemény Elhárítási Terv,
- Katasztrófavédelmi üzemazonosítás,
- Tűzvédelmi szabályzat,
- Üzemi gyűjtőhelyi utasítás.

11. Ágazati szakmaspecifikus referenciadokumentumoknak való megfelelés

A nyomdaiparra vonatkozó ágazati szakmaspecifikus referenciadokumentumoknak való megfelelés vizsgálatra került. Az Európai Parlament és a Tanács ipari kibocsátásokról szóló 2010/75/EU irányelvnek (alcím: A környezetszennyezés integrált megközelítése) VII. melléklet 9. pontja szerinti „Nyomtatás” tevékenységek közül a rotációs mély- és szitanyomás eljárások vonatkoztathatóak a Társaság tevékenységére. Az irányelv előírásainak vizsgálata alapján a Pénzjegynyomda Zrt. szervesoldószer-felhasználása nem éri el az irányelvben meghatározott mennyiséget, így nem tartozik az ágazati referenciadokumentum hatálya alá.

Ennek ellenére az irányelv követelményei figyelembevételre kerülnek, az alábbiak szerint:

- nyomógépeken felhasznált törlővíz visszaforgatása a termelésbe,
- szelektív hulladékgyűjtési rendszer alkalmazása,
- szerves oldószerek (izopropil-alkohol és petróleum) használatának folyamatos csökkentése,
- veszélyes anyagok kevésbé veszélyes anyagokkal történő helyettesítése.

12. Kommunikáció

Belső kommunikáció

A Pénzjegynyomda Zrt. kiemelt hangsúlyt fektet arra, hogy mindenki, aki a Társaságnál vagy a Társaság megbízásából tevékenykedik, környezetvédelmi oktatásban részesüljön. Ennek részeként hallanak a környezeti politikáról, az őket érintő környezeti tényezőkről és hatásokról, valamint a környezeti tényezőkhöz kapcsolódóan saját szerepükről és felelősségükről azokkal kapcsolatban.

Évente legalább egy alkalommal oktatások keretében biztosítjuk, hogy a dolgozók a környezetközpontú irányítási rendszer működésével kapcsolatos ismereteket elsajátíthassák. Az oktatásban résztvevők minden esetben tesztelnek bizonyosságot a megszerzett ismeretek elsajátításáról.

A speciális ismereteket igénylő munkavégzést – vízminőség-védelmi kárelhárítást, veszélyes áru szállítást, katasztrófavédelmi feladatokat – végző munkatársakat külön oktatásban részesítjük. Az oktatások minden esetben jegyzőkönyvvel dokumentáltak.

Az oktatásokon kiemelt figyelmet fordítunk a munkavégzésen kívüli környezettudatos gondolkodásmód terjesztésére is, mint pl. a szelektív hulladékgyűjtés fontosságára vagy az energiatakarékosság területére. A fontosabb hírekről és változásokról a belső hírleveleken keresztül, illetve az e-mail címmel nem rendelkező kollégákhoz a területeken lévő hirdetőtáblákra kifüggesztve jutnak el az információk. Itt olvashatják el a munkatársak a Társaság Integrált Irányítási Politikáját is.

Külső kommunikáció

A Társaság környezetvédelmi területet érintő külső kommunikációjának gerincét képező jelentések és adatszolgáltatások készítését és beadását a vonatkozó rendeletek szabályozzák, melyeknek teljes mértékben, határidőre eleget teszünk.

Ezeken túl anyavállalatunk, a Magyar Nemzeti Bank (MNB) részére is kommunikáljuk környezetvédelmi eredményeinket, valamint együttműködünk az MNB környezetvédelmi céljainak elérésében.

Tanúsítványainkat és a tanúsító szervezetet jelző logót Társaságunk hivatalos levélpapírján megjelenítjük, valamint valamennyi tenderajánlatunk tartalmaz irányítási rendszerekre vonatkozó részt.

Tanúsítványaink és elnyert díjaink (Magyar Termék Nagydíj, Év Zöld Nyomdája Díj) logóját mind a társasági honlapon, mind a hivatalos levelezésünkön is feltüntetjük.

Környezetvédelmi nyilatkozatunkat és környezetvédelmi vonatkozású híreinket a Társaság honlapján tesszük közzé üzleti partnereink és a nyilvánosság részére megismerhető módon.

13. Engedélyeink

A Pénzjegynyomda Zrt. az alábbi engedélyek és jóváhagyó határozatok rendelkezéseinek megfelelően végzi tevékenységét.

Téma	Határozat / engedély száma	Érvényes	Kiadta
Veszélyes anyagokkal és veszélyes készítményekkel végzett általános tevékenységi engedély	12.526/97	visszavonásig	Állami Népegészségügyi és Tisztiorvosi Szolgálat Fővárosi Intézete
Telepengedély (1055 Budapest, Markó utca 13–17.)	VIII/I-1026/10/2002	visszavonásig	Belváros-Lipótváros Budapest Főváros V. ker. Önkormányzat
Telephely hulladékgazdálkodási azonosító adatainak megadása	KF: 8111/2004	–	Közép-Duna-völgyi Környezetvédelmi, Természetvédelmi és Vízügyi Felügyelőség
Veszélyes hulladék üzemi gyűjtőhely működési szabályzat jóváhagyása	KTVF: 40785/2006	visszavonásig	Közép-Duna-völgyi Környezetvédelmi, Természetvédelmi és Vízügyi Felügyelőség

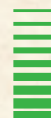
Téma	Határozat / engedély száma	Érvényes	Kiadta
Budapest V., Markó u. 13–17. szám alatti, Pénzjegynyomda Zrt. telephelye – zajkibocsátási határérték megállapítása	V-2611/3/2006	visszavonásig	Belváros-Lipótváros Budapest Főváros V. ker. Önkormányzat
Értesítés környezetvédelmi azonosítókról	40361-601/2007	–	Közép-Duna-völgyi Környezetvédelmi, Természetvédelmi és Vízügyi Felügyelőség
Egyedi környezetvédelmi azonosító adatok megadása	KTVF: 41950-1/2008	–	Közép-Duna-völgyi Környezetvédelmi, Természetvédelmi és Vízügyi Felügyelőség
Budapest V., Markó u. 13–17. szám alatti, Pénzjegynyomda Zrt. telephelye – zajkibocsátási határérték megállapítása	KTVF: 38539-3/2012	visszavonásig	Közép-Duna-völgyi Környezetvédelmi, Természetvédelmi és Vízügyi Felügyelőség
Katasztrófavédelmi engedély veszélyes tevékenység végzéséhez	35100/7125-8/2021	2026.10.06.	Fővárosi Katasztrófavédelmi Igazgatóság Igazgató-helyettesi Szervezet Katasztrófavédelmi Hatósági Osztály
Budapest V., Markó u. 13–17. szám alatti, Pénzjegynyomda Zrt. ingatlanáról elvezetett szennyvizek szennyvíz-kibocsátási engedélye	35100/7386-4/2021	2026. 09. 30.	Fővárosi Katasztrófavédelmi Igazgatóság Igazgató-helyettesi Szervezet Katasztrófavédelmi Hatósági Osztály
Budapest V., Markó u. 13–17. szám alatti, Pénzjegynyomda Zrt. telephelyén üzemelő, helyhez kötött légszennyező pontforrások működési engedélye, valamint kibocsátási határértékeinek megállapítása	PE-06/KTF/18502-3/2021	2024. 10.10. 2025. 03. 31. 2026. 06. 15.	Pest Megyei Kormányhivatal Környezetvédelmi és Természetvédelmi Főosztály
EMAS nyilvántartásba vétel meghosszabbítása	PE/KTFO/00395-8/2020	2023. 12. 20.	Pest Megyei Kormányhivatal Országos Környezetvédelmi és Természetvédelmi Főosztály

14. Megfelelési kötelezettségek

14.1. Vonatkozó jogszabályok

A Pénzjegynyomda Zrt. tevékenységét szabályozó környezetvédelmi jogszabályok és egyéb követelmények azonosításra kerültek, a Társaságra vonatkozó környezetvédelmi jogszabályi megfelelésig biztosított. A változások nyomon követését a környezetirányítási megbízott végzi.

A hatályos környezetvédelmi jogszabálylista környezeti elemenkénti megbontásban tartalmazza a hatályos jogszabályokat, mely minden munkavállaló számára elérhető a Társaság belső hálózatán.

A Társaságra vonatkozó főbb környezetvédelmi előírások:

Környezetvédelem általában
1995. évi LIII. törvény a környezet védelmének általános szabályairól
2003. évi LXXXIX. törvény A környezetterhelési díjról
78/2007. (IV. 24.) Korm. rendelet a környezeti alapnyilvántartásról
EMAS
1221/2009/EK rendelet (2009. november 25.) az Európai Parlament és a Tanács rendelete a szervezeteknek a közösségi környezetvédelmi vezetési és hitelesítési rendszerben (EMAS) való önkéntes részvételéről és a 761/2001/EK rendelet, a 2001/681/EK és a 2006/193/EK bizottsági határozat hatályon kívül helyezéséről
A Bizottság (EU) 2017/1505 rendelete (2017. augusztus 28.) a szervezeteknek a közösségi környezetvédelmi vezetési és hitelesítési rendszerben (EMAS) való önkéntes részvételéről szóló 1221/2009/EK európai parlamenti és tanácsi rendelet I., II. és III. mellékletének módosításáról
A Bizottság (EU) 2018/2026 rendelete (2018. december 19.) a szervezeteknek a közösségi környezetvédelmi vezetési és hitelesítési rendszerben (EMAS) való önkéntes részvételéről szóló 1221/2009/EK európai parlamenti és tanácsi rendelet IV. mellékletének módosításáról
Hulladékgazdálkodás
2012. évi CLXXXV. törvény a hulladékról
2013. évi CXL. törvény a fémkereskedelemeről
72/2013. (VIII. 27.) VM rendelet a hulladékjegyzékről
246/2014. (IX. 29.) Korm. rendelet az egyes hulladékgazdálkodási létesítmények kialakításának és üzemeltetésének szabályairól
309/2014. (XII. 11.) Korm. rendelet a hulladékkal kapcsolatos nyilvántartási és adatszolgáltatási kötelezettségekről
225/2015. (VIII. 7.) Korm. rendelet a veszélyes hulladékkal kapcsolatos egyes tevékenységek részletes szabályairól
Levegőtisztaság-védelem
4/2011. (I. 14.) VM rendelet a levegőterheltségi szint határértékeiről és a helyhez kötött légszennyező pontforrások kibocsátási határértékeiről
6/2011. (I. 14.) VM rendelet a levegőterheltségi szint és a helyhez kötött légszennyező források kibocsátásának vizsgálatával, ellenőrzésével, értékelésével kapcsolatos szabályokról
26/2014. (III. 25.) VM rendelet az egyes tevékenységek illékony szervesvegyület-kibocsátásának korlátozásáról
Felszíni vizek védelme
28/2004. (XII. 25.) KvVM rendelet a vízszennyező anyagok kibocsátásaira vonatkozó határértékekről és alkalmazásuk egyes szabályairól
220/2004. (VII. 21.) Korm. rendelet a felszíni vizek minősége védelmének szabályairól
Zajvédelem
284/2007. (X. 29.) Korm. rendelet a környezeti zaj és rezgés elleni védelem egyes szabályairól
27/2008. (XII. 3.) KvVM EüM együttes rendelet a környezeti zaj- és rezgésterhelési határértékek megállapításáról
Kárelhárítás, katasztrófavédelem
2011. évi CXXVIII. törvény a katasztrófavédelemről és a hozzá kapcsolódó egyes törvények módosításáról
219/2011. (X. 20.) Korm. rendelet a veszélyes anyagokkal kapcsolatos súlyos balesetek elleni védekezésről

Energia

2015. évi LVII. törvény az energiahatékonyságról

122/2015. (V. 26.) Korm. rendelet az energiahatékonyságról szóló törvény végrehajtásáról

2/2017. (II. 16.) MEKH rendelet a nagyvállalatok és az energetikai szakreferens igénybevételére köteles gazdálkodó szervezetek energiafelhasználásának mértékére, valamint az energiamegtakarítására vonatkozó adatszolgáltatás rendjéről

Kémiai biztonság

2000. évi XXV. törvény a kémiai biztonságról

44/2000. (XII. 27.) EüM-rendelet a veszélyes anyagokkal és a veszélyes készítményekkel kapcsolatos egyes eljárások, illetve tevékenységek részletes szabályairól

1272/2008/EK rendelet az anyagok és keverékek osztályozásáról, címkézéséről és csomagolásáról, a 67/548/EGK és az 1999/45/EK irányelv módosításáról és hatályon kívül helyezéséről, valamint az 1907/2006/EK rendelet módosításáról

A környezetirányítási megbízott havonta felülvizsgálja és legalább évente – a vezetőségi átvizsgáláson – értékeli a környezetvédelmi jogi és egyéb előírásoknak való megfelelést. Az értékeléshez felhasználja:

- a mérési és megfigyelési eredményeket,
- a belső felülvizsgálatok vonatkozó megállapításait,
- a hatósági ellenőrzések eredményeit,
- az érdekelt felek észrevételeit,
- a jogi és egyéb követelményeket,
- a működéshez kapcsolódó engedélyeket.

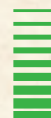
A környezetirányítási megbízott a vizsgálat, illetve értékelés eredményéről rövid összefoglaló beszámolót készít a vezetőség számára. Jelentős jogszabályi vagy egyéb szabályozó követelmény változása esetén a változást soron kívül a vezetőség elé kell vezetni.

14.2. Az érdekelt felek elvárásai

A Pénzjegynyomda Zrt. vezetősége meghatározta azokat az érdekelt feleket és ezen érdekelt felek alapvető elvárásait, melyek lényegesek a környezetközpontú irányítási rendszer szempontjából.

Ezen érdekelt felek:

- tulajdonos,
- vevők,
- lakosság, társadalmi és civil szervezetek,
- üzleti partnerek,
- munkatársak,
- önkormányzat, hatóságok, minisztériumok,
- közüzemi szolgáltatók,
- szakmai szervezetek.

Az érdekelt felek nyilvántartását, az érdekelt felek alapvető elvárásaiból származó megfelelési kötelezettségeket, illetve a kötelezettségeknek való megfelelést a vezetőség évente felülvizsgálja a vezetőségi átvizsgálás keretében.

Környezetvédelmi kérdésekben nyílt és aktív kommunikációt folytatunk a külső érdekelt felekkel. Észrevételeikre szabályozott módon reagálunk, az általuk felvetett problémák orvoslására helyesbítő intézkedéseket indítunk. Környezetvédelmi tevékenységünkről, környezeti teljesítményünkről évente kiadott Környezetvédelmi nyilatkozat formájában tájékoztatást nyújtunk részükre.

15. Környezeti célok, programok

A vonatkozó szabványok előírásainak megfelelően a Társaság teljesítményének folyamatos fejlesztése érdekében célokat, előírányzatokat és programokat határozzunk meg, melyek teljesítését dokumentáljuk.

A környezeti célok és programok a környezeti politika, az érdekelt felek (pl. tulajdonosok, hatóságok, lakosság, vevők) észrevételei és igényei, illetve a jelentős környezeti tényezők, valamint a jogi és egyéb követelmények figyelembevételével kerülnek megállapításra.

Új vagy megváltozott tevékenységek, termékek vagy alapanyagok bevezetése esetén a programok felülvizsgálatra, és amennyiben szükséges, módosításra kerülnek. A környezeti célok az éves oktatásokon kerülnek ismertetésre és minden alkalmazott számára hozzáférhetőek.

A Pénzjegynyomda Zrt. 2021. évi környezeti céljait és megvalósulásuk állapotát az alábbi táblázatok mutatják

1. A KÖRNYEZETMENEDZSMENT RENDSZER FEJLESZTÉSE	
<i>Beszállítói audit kiterjesztése környezeti szempontú elemek vizsgálatával</i> <i>Beszállítói auditálás</i>	<i>Teljesülés</i>
1 Beszállítói környezeti teljesítményt mérő rendszer kidolgozása és bevezetése	RÉSZBEN TELJESÜLT A keretrendszere kidolgozva. A beszállítói auditokra 2021. évben nem került sor a koronavírus járvány okán bevezetett korlátozások miatt.

2. A KÖRNYEZETI TERHELÉSEK CSÖKKENTÉSE	
<i>Hulladékgazdálkodási rendszer fejlesztése</i> <i>Lerakásra kerülő hulladékmennyiség 5 %-os csökkentése 2020-as bázisértékeket figyelembe véve</i>	<i>Teljesülés</i>
1 Hulladék összetétel feltérképezés	TELJESÜLT
2 Vizsgálat eredményének kiértékelése	TELJESÜLT

3	RDF hasznosítási lehetőségek felmérése és megvalósíthatósági vizsgálata	TELJESÜLT
4	Megvalósíthatóság esetén rendszer bevezetése (szerződés-kötés, oktatások, gyűjtők cseréje)	TELJESÜLT
5	Utókövetés	TELJESÜLT

3. A KÖRNYEZETI TERHELÉSEK CSÖKKENTÉSE

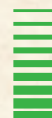
<i>Hulladékgazdálkodási rendszer fejlesztése Anyagfelhasználás és hulladékkezelés csökkentése, szelektív hulladékgyűjtés fejlesztése</i>		<i>Teljesülés</i>
1	Papír és festék (nyomtató toner) használat csökkentése nyomtatások során - irodai területeken - workflow szoftverek alkalmazásával	TELJESÜLT
2	Szelektív hulladékgyűjtési rendszer kiterjesztése üveghulladékra	TELJESÜLT
3	Szelektíven gyűjtött hulladékok előkezelési hatékonyságának növelése - Bálázógép csere	TELJESÜLT

4. A KÖRNYEZETTUDATOSSÁG NÖVELÉSE

<i>Környezettudatosság növelése Szemléletformálás következtében a környezettudatosság javulása</i>		<i>Teljesülés</i>
1	Fenntarthatóság, klímavédelem erősítése (hírlevelek, plakátok)	RÉSZBEN TELJESÜLT A plakát kampány 2022. évben kerül megvalósításra.
2	Kerékpáros közlekedés ösztönzése – öltöző felújítás	TELJESÜLT
3	Környezettudatosság felmérése	TELJESÜLT

5. A KÖRNYEZETI TERHELÉSEK CSÖKKENTÉSE

<i>Energiahatékonyság növelése 5 % energia megtakarítás 2020-as bázisértéket figyelembe véve</i>		<i>Teljesülés</i>
1	Fénycsővek LED-világításra cseréje az üzem és irodaépületben (folyamatosan)	TELJESÜLT 314 kg fénycső hulladék
2	Klímaberendezések cseréje ütemterv szerint	TELJESÜLT
3	Irodaépület ablak csere és külső hőszigetelés elhelyezése	FOLYAMATBAN A pandémia miatt 2022. évben kerül megvalósításra.
4	Kompresszor csere	TELJESÜLT

6. A BIOLÓGIAI SOKFÉLELÉS MEGŐRZÉSE

<i>Biológiai sokféleség megőrzése Méhecske hotelek kihelyezése</i>	<i>Teljesülés</i>
1 Méhecske hotelek kihelyezése	TELJESÜLT

A Pénzjegynyomda Zrt. 2020-2022. évi környezeti céljait az alábbi táblázatok foglalják össze

1. KÖRNYEZETMENEDZSMENT RENDSZER FEJLESZTÉSE

<i>Hatékony működtetés</i>	<i>Ütemezés</i>	<i>Felelős</i>
1. Környezetvédelmi szempontú üzemi bejárások optimalizálása	2020	KIR megbízott
2. Környezetvédelmi oktatási rendszer felülvizsgálata és megújítása	2020	KIR megbízott
3. Beszállítói környezeti teljesítményt mérő rendszer kidolgozása és bevezetése	2020	KIR megbízott beszerzési vezető
4. Beszállítói audit kiterjesztése környezeti szempontú elemek vizsgálatával	2021	KIR megbízott nyomdabiztonsági vezető

2. KÖRNYEZETTUDATOSSÁG NÖVELÉSE

<i>Szemléletformálás</i>	<i>Ütemezés</i>	<i>Felelős</i>
1. Fenntarthatóság, klímavédelem erősítése	2021	KIR megbízott
2. Kerékpáros közlekedés ösztönzése - öltöző felújítása	2021	létesítménygazdálkodási vezető
3. Szelektív hulladékgyűjtés erősítése	2022	KIR megbízott
3. Környezettudatosság felmérése	évente	KIR megbízott

3. KÖRNYEZETI TERHELÉSEK CSÖKKENTÉSE

<i>Anyagfelhasználás, hulladék keletkezés</i>	<i>Ütemezés</i>	<i>Felelős</i>
1. Törlővízkezelő rendszer fejlesztése - AQUASAVE PLC csere	2020	létesítménygazdálkodási vezető
2. Papír és festék (nyomtató toner) használat csökkentése a nyomtatások során workflow szoftverek alkalmazásával irodai területeken	2020 - 2021	IIR szakértő
3. Szelektív hulladékgyűjtési rendszer kiterjesztése az üveghulladékra	2021	KIR megbízott

4. KÖRNYEZETI TERHELÉSEK CSÖKKENTÉSE

<i>Energiahatékonyság növelése</i>	<i>Ütemezés</i>	<i>Felelős</i>
1. Energiafelhasználás nyomonkövetési rendszer fejlesztése - fogyasztásmérők számának bővítése	2020	létesítménygazdálkodási vezető
2. Világítás korszerűsítés - fénycsövek LED-világításra cserélése az üzemépületben ütemterv szerint (2022-ig 60 % elérése)	2020 - 2022	létesítménygazdálkodási vezető

3.	Hűtőrendszer korszerűsítése - klímaberendezések cseréje ütemterv szerint (2022-ig 100 % elérése)	2020 - 2022	létesítménygazdálkodási vezető
4.	Hulladékgazdálkodási rendszer fejlesztése - bálázógép cseréje	2021	létesítménygazdálkodási vezető
5.	Energiahatékonyság növelése - kompresszor cseréje	2021	létesítménygazdálkodási vezető
6.	Pneumatikus energia előállítás hatásfokának javítása - léghálózat cseréje	2022	létesítménygazdálkodási vezető
7.	Energetikai korszerűsítés - nyílászáró csere és homlokzati hőszigetelés	2021 - 2023	létesítménygazdálkodási vezető

5. BIOLÓGIAI SOKFÉLESÉG MEGŐRZÉSE

<i>Biológiai sokféleség megőrzése</i>		Ütemezés	Felelős
1.	Méhecske hotelek kihelyezése	2021	KIR megbízott

16. Hitelesítő nyilatkozata

A KÖRNYEZETVÉDELMI HITELESÍTŐ NYILATKOZATA A HITELESÍTÉSRŐL ÉS AZ ÉRVÉNYESÍTÉSRŐL

ÉMI-TÜV SÜD Kft. Moravcsikné File Katalin

EMAS környezetvédelmi hitelesítői nyilvántartási szám: **HU-V-0001/2017**

akkreditált a következő hatáskörben: C18.12 Nyomdaipari tevékenység (NACE-kód)

kijelenti, hogy hitelesítette, hogy a szervezet ~~környezetvédelmi nyilatkozatában~~ / frissített környezetvédelmi nyilatkozatában* szereplő telephely, szervezet

Pénzjegynyomda Zrt.

HU-1055 Budapest, Markó utca 13-17.

amelynek a nyilvántartási száma: **HU-V000041**

teljesíti-e a közösségi környezetvédelmi vezetési és hitelesítési rendszerben (EMAS) való önkéntes részvételéről szóló, 2009. november 25-i 1221/2009/EK, a 2017/1505/EU és a 2018/2026/ EU európai parlamenti és tanácsi rendeletek valamennyi előírását.

E nyilatkozat aláírásával igazolom, hogy:

– ~~A hitelesítés~~ és az érvényesítés végrehajtása teljességében megfelel a 1221/2009/EK, a 2017/1505/EU rendelet és a 2018/2026/ EU rendelet előírásainak,

– ~~a hitelesítés~~ és az érvényesítés eredménye megerősíti, hogy semmi nem utal arra, hogy a szervezet ne teljesítené a környezettel kapcsolatos hatályos jogi előírásokat,

– a szervezet/telephely (*) ~~környezetvédelmi nyilatkozatának~~ / frissített környezetvédelmi nyilatkozatának (*) adatai és információi megbízható, hiteles és helyes képet adnak a szervezet/telephely (*) összes tevékenységéről, a környezetvédelmi nyilatkozatban meghatározott alkalmazási körön belül.

Ezen okmány nem egyenértékű az EMAS keretében való nyilvántartásba vétellel. Az EMAS keretében történő nyilvántartásba vételt kizárólag a 1221/2009/EK rendelet szerint illetékes testületek végezhetnek. Ezen okmány nem használható fel önálló nyilvános közleményként.

Budapest, 2022. október 13.

Moravcsikné File Katalin

Moravcsikné File Katalin

(*) a nem megfelelő rész áthúzandó

